

Handläggare
Sarah Chaara
Telefon: 08-508 24 953

Till
Skärholmens stadsdelsnämnd

Verksamhetsplan 2021 för Skärholmens stadsdelsnämnd

Förslag till beslut

1. Skärholmens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens förslag till verksamhetsplan inklusive bilagor och överlämnar denna till kommunstyrelsen och stadens revisorer.
2. Skärholmens stadsdelsnämnd ansöker om budgetjustering med 5,75 mnkr för aktivitetscenter.
3. Skärholmens stadsdelsnämnd ansöker om budgetjustering med 1,924 mnkr för medel för introduktionsförskola.
4. Skärholmens stadsdelsnämnd ansöker om budgetjustering med 1,066 mnkr för medel för åtgärder för giftfri förskola.
5. Skärholmens stadsdelsnämnd ansöker om budgetjustering med 2,9 mnkr för medel för naturreservat.
6. Skärholmens stadsdelsnämnd ansöker om budgetjustering med 1,4 mnkr för medel för biologisk mångfald.
7. Skärholmens stadsdelsnämnd ansöker om budgetjustering med 0,75 mnkr för klimatinvesteringar.
8. Skärholmens stadsdelsnämnd ansöker om budgetjustering med 0,35 mnkr för trygghetsskapande åtgärder.
9. Skärholmens stadsdelsnämnd ansöker om budgetjustering med 0,8 mnkr för maskiner och inventarier.
10. Skärholmens stadsdelsnämnd anmäler omslutningsförändringar om 133,4 mnkr.
11. Beslutet förklaras omedelbart justerat.

Patrik Åhnberg
Stadsdelsdirektör

Skärholmens stadsdelsnämnd

Bodholmsplan 2

08-508 24 953
08-508 24 000
sarah.chaara@stockholm.se

start.stockholm

Innehållsförteckning

Inledning.....	4
Konsekvenser av covid-19-pandemin.....	5
1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla.....	8
1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort.....	9
1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i.....	12
1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige.....	16
1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet.....	20
1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande.....	27
2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt.....	31
2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv.....	31
2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov.....	33
2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet.....	36
2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring.....	37
2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö.....	40
3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden.....	44
3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser.....	45
3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna.....	46
Redovisning av ekonomi.....	50
Nämndens ekonomiska förutsättningar.....	50
Investeringar.....	54
Försäljningar av anläggningstillgångar.....	54
Resultatenheter.....	55
Verksamhetsprojekt (driftprojekt).....	55
Budgetjusteringar.....	55
Omslutningsförändringar.....	57
Medel för lokaländamål.....	57

Övriga ekonomiska redovisningar.....	57
Särskilda redovisningar.....	57
Agenda 2030.....	57
Systematiskt kvalitetsarbete.....	57
Övrigt.....	59

Bilagor

- Bilaga 1: Bilaga 01 - Blankettset Sdn24 VP2021*
- Bilaga 2: Bilaga 02 - Plan för upphandling 2021*
- Bilaga 3: Bilaga 03 - System för intern kontroll 2021*
- Bilaga 4: Bilaga 04 - Väsentlighets- och riskanalys samt internkontrollplan*
- Bilaga 5: Bilaga 05 - Kompetensförsörjningsplan 2021*
- Bilaga 6: Bilaga 06 - Detaljprogram för skötsel av Sätmaskogens naturreservat*
- Bilaga 7: Bilaga 07 - Död ved i Sätmaskogen - Rapport 2020*
- Bilaga 8: Bilaga 08 - Genomförda åtgärder under perioden 2016-2020*
- Bilaga 9: Bilaga 09 - Ansökan Aktivitetscenter Skärholmens SDN*
- Bilaga 10: Bilaga 10 - Ansökan om medel för introduktionsförskola*
- Bilaga 11: Bilaga 11 - Ansökan medel för biologisk mångfald - Blommade ängsytor*
- Bilaga 12: Bilaga 12 - Ansökan medel för biologisk mångfald - Ekmiljöer i Bredäng*
- Bilaga 13: Bilaga 13 - Ansökan medel för biologisk mångfald - Tallskog solexponerad ved*
- Bilaga 14: Bilaga 14 - Ansökan medel för biologisk mångfald - Utökad slätter på Vårbergstoppen*
- Bilaga 15: Bilaga 15 - Sammanställning av klimatinvesteringsprojekt för 2021*
- Bilaga 16: Bilaga 16 - Ansökan klimatinvesteringsmedel för LED-belysning*
- Bilaga 17: Bilaga 17 - Ansökan klimatinvesteringsmedel för utbyte till eldrivna arbetsmaskiner*
- Bilaga 18: Bilaga 18 - Ansökan klimatinvesteringsmedel för växtbäddar i Sätmaskalsparken fas2*
- Bilaga 19: Bilaga 19 - Ansökan medel för trygghetskapande åtgärder - Boulebanan på Sätmaskalstrandsbadet*
- Bilaga 20: Bilaga 20 - Ansökan medel för trygghetskapande åtgärder - Tennisbanan i Vårgården*
- Bilaga 21: Bilaga 21 - Ansökan om medel för åtgärder för giftfri förskola*

Inledning

Stockholms stads budget är det övergripande och överordnande styrdokumentet för stadens verksamheter. Samtliga nämnder ska i enlighet med stadens regler för ekonomisk förvaltning upprätta en verksamhetsplan med utgångspunkt i den budget som kommunfullmäktige fastställt. Nämnderna har till uppgift att genomföra sina verksamheter inom ramen för kommunfullmäktiges budget, mot följande inriktningsmål:

1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla
2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt
3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

I denna verksamhetsplan har nämnden tagit fram nämndmål med tillhörande aktiviteter, i syfte att skapa en tydlig bild av hur Skärholmens stadsdelsförvaltning planerar att bidra till uppfyllelse av målen. Planen är utgångspunkt och styrmedel för förvaltningens arbete under 2021. Nämndens budget för året uppgår till 1 254,3 mnkr.

Skärholmens stadsdelsnämndsområde

Skärholmens stadsdelsnämndsområde omfattar de fyra stadsdelarna Bredäng, Sättra, Skärholmen och Vårberg. Området växer, bland annat tack vare stadsutvecklingsprojektet Fokus Skärholmen. De kommande nio åren förväntas befolkningmängden öka med cirka 11 000 invånare.

Källa: Sweco befolkningsprognos 2020

Stadsdelsnämnden ansvarar för kommunal förskoleverksamhet, äldreomsorg, stöd och service till personer med funktionsnedsättning, individ- och familjeomsorg, budget- och skuldrådgivning, familjerätt, fritidsverksamhet och kultur- och föreningsbidrag. I ansvarsområdet ingår också samhällsplanering, parkverksamhet och stadsmiljö, ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder.

Förvaltningsövergripande prioriteringar

Utöver inriktningen mot kärnverksamhet finns i budgeten ett antal övergripande frågor som lyfts tydligt. Dessa frågor berör alla förvaltningens avdelningar som på olika sätt bidrar till önskade effekter:

- Trygghet och säkerhet – *berörs framför allt i mål 1.2 och 1.4*
- Näringsliv och arbetsmarknad – *berörs framför allt i mål 1.1 och 2.1.*
- Digitalisering och innovation – *berörs framför allt i mål 3.2*
- Klimat och miljö - *berörs framför allt i mål 2.5*
- Staden som arbetsgivare - *berörs framför allt i mål 3.2*

Samverkan, styrning och uppföljning

För att stärka effektivisering, kvalitet och förutsättningar till måluppfyllnad framhåller budgeten också vikten av samverkan, styrning och uppföljning.

Förvaltningen avser att fortsatt utveckla tydliga och väl fungerande samverkansstrukturer internt, med andra nämnder och bolag och med externa parter, i syfte att stärka förmågan till önskade effekter. Stärkt styrning och uppföljning är viktigt för förvaltningens finanser och för kvalitet i verksamheten. Exempel är utveckling av ledningssystem samt en stärkt intern kontroll. Strategisk kommunikation är ett kraftfullt verktyg i verksamhetsstyrning och därmed ett område som stärks.

I styrningen ingår att integrera jämställdhetsperspektiv samt att ta hänsyn till barns rättigheter, nationella minoriteters rättigheter samt öka tillgängligheten och delaktigheten för personer med funktionsnedsättning vid beslutsfattande, planering och utförande. Förvaltningen säkerställer att de som kommer i kontakt med nämndens verksamheter bemöts på ett likvärdigt och respektfullt sätt.

Nämndens mål och aktiviteter i sin helhet och mer i detalj framgår av respektive verksamhetsområdesmål nedan.

Konsekvenser av covid-19-pandemin

Förvaltningen har sedan mars 2020 hanterat konsekvenserna av covid-19 pandemin genom en särskild organisation och kommer att göra detta så länge behov finns. Övergripande har pandemin haft stor påverkan på förvaltningens ekonomi, målgrupper och verksamheter. Situationen har krävt både förändrade och nya arbetssätt för att begränsa smittspridningen och för att fortsätta ge stadsdelsnämndsområdets invånare samhällsviktigt stöd, service och insatser med fortsatt hög kvalitet. Förvaltningens bedömning är att pandemin kommer påverka samhället under hela 2021.

Ekonomiska konsekvenser

På grund av pandemin har Sverige och världen sett en kraftig inbromsning i ekonomin. Påverkan på förvaltningen har bland annat visat sig i form av ökade kostnader för sjuklöner, vikariatillsättning, skyddsutrustning samt städ- och renhållningsinsatser. Större delen av dessa kostnader har kompensrats genom statsbidrag. Förvaltningen har till följd av pandemin haft minskade kostnader för bland annat vård- och omsorgsboende och hemtjänst. Förvaltningen bedömer att pandemin kommer att ha ekonomiska konsekvenser för verksamheten under 2021.

Ökande arbetslöshet

I stadsdelsnämndsområdet finns en hög andel invånare som arbetar inom de hårdast drabbade branscherna. Den öppna arbetslösheten i stadsdelsnämndsområdet har ökat från 5,65 % i februari 2020 till 8,17 % i november 2020 och är näst högst bland stadsdelsnämndsområdena i staden. Arbetslösheten är lika hög för män som för kvinnor. Den ökande arbetslösheten innebär att det blir än mer angeläget för förvaltningen att samverka med andra aktörer för att stötta människor till arbete.

Ökad sjukfrånvaro

Folkhälsomyndighetens rekommendationer att hålla sig hemma vid minsta tecken på sjukdom i kombination med att sjukreglerna temporärt ändrades den 11 mars 2020 har inneburit att sjukfrånvaron ökat väsentligt. Sjukfrånvaron var som högst under mars och april och har minskat något under sommaren. Dock är sjuktalet månad för månad högre jämfört med föregående år. Samtliga verksamheter ser en ökad sjukfrånvaro men ökningen är som störst i de verksamheter där medarbetare inte kan arbeta hemifrån. Förvaltningen bedömer att sjukfrånvaron kommer att vara fortsatt hög under 2021.

Digitalisering

För att möjliggöra digitala arbetsätt har förvaltningen installerat digital utrustning i samtliga mötesrum. Förvaltningen framhåller vikten av att ur ett effektivitetsperspektiv ta tillvara på den ökade förmågan till mer digitala arbetsätt.

Hinder finns dock som förvaltningen beskrivit i tertialrapport ett och två. Vissa aktörer kan inte delta i möten via Skype, vilket bland annat försvårar förvaltningens samverkan med regionen. Medarbetare i de pedagogiska verksamheterna tillhör en annan IT-miljö, vilket skapar svårigheter att dela information. Förvaltningen vill därför, än en gång, framhålla vikten av att staden säkerställer de tekniska möjligheterna, vilket också utvecklas i avsnittet om målkonflikter/strukturella hinder under rubrik *Systematiskt kvalitetsarbete*.

Arbete hemifrån

I de verksamheter där det är möjligt arbetar medarbetare hemifrån, vilket bedöms fortgå under 2021. I vissa verksamheter är behovet större av fysiska möten med klienter. På flera enheter har det funnits en lägre bemanning på plats vilket innebär att de flesta fysiska möten har ersatts med digitala möten eller telefonsamtal.

Arbete hemifrån innebär också andra lednings- och arbetsätt för chefer och medarbetare.

Utredningar

Förvaltningen ser vidare en risk för sämre kvalitet på vissa utredningar, att handläggarnas observation av hemmet och klienter uteblir samt att den enskilde riskerar att inte komma till tals i beslutsunderlag i lika hög grad, till exempel utifrån en funktionsnedsättning.

Påverkan på verksamheterna

Stadsmiljö

- Förvaltningen ser ett ökat tryck på stadsdelsnämndsområdets parker. Under sommaren var det fler besökare i stadsdelsnämndsområdets utemiljöer jämfört med tidigare somrar. Förvaltningen bedömer att besöksstrycket troligtvis kommer vara fortsatt högt under 2021.
- Ett högt besöksstryck på badplatserna medförde, under sommaren 2020, problem med

parkerings- och trafiksituationen i anslutning till dessa. Förvaltningen ser fortsatta utmaningar i att hantera en trygg och säker trafiksituation i och med det höga antalet bilburna besökare samt säkerställa framkomligheten för utryckningsfordon.

Förskoleverksamhet

- Förskolorna bedriver fortsatt utbildningen och undervisningen i huvudsak utomhus. Förskolorna organiserar för fortsatt lämning och hämtning utomhus samt inskolningar utomhus.
- Förskolorna har fortsatt stärkta hygienrutiner för både vuxna och barn. Bara friska barn och vuxna ska komma till förskolan. Det finns förstärkta dagliga rutiner för rengöring av exempelvis sängkläder och leksaker, liksom städrutiner.

Verksamhet för barn, kultur och fritid

- Riskerna för negativa effekterna av pandemin framförallt för barn från socioekonomiskt svagare förhållanden bedöms öka ju längre parklekar, öppen förskola och fritidsverksamhet inte kan bedriva inomhusverksamhet eller verksamhet där fler får mötas.
- Evenemang så som stadsdelsdagar, festival med mera kan inte anordnas som vanligt och trots att de till viss del kan ersättas av digitala alternativ går andra värden som dessa aktiviteter vanligtvis genererar förlorade.
- Ungdomsmottagningen tar endast emot akuta besök och bedriver för övrigt verksamheten digitalt eller via walk & talk. Besökarantalet har inte minskat än så länge men arbetet med att fånga upp och lotsa ungdomar i behov av annat stöd påverkas negativt.
- Föräldrastödsprogrammen har kunnat slutföras digitalt under hösten, men det bedöms svårt att genomföra program med hög kvalitet som är helt digitala utan möjlighet för deltagarna att skapa relation till varandra som sker vid fysiska träffar.

Äldreomsorg

- Antal ej verkställda beslut där behov föreligger men brukare tackar nej till beviljade insatser på grund av oro för covid-19 kan komma att öka, vilket i förlängningen kan få allvarliga ekonomiska konsekvenser, såväl som konsekvenser för den enskilde.
- Risk för isolering och ökad ofrivillig ensamhet hos äldre om mötesplatser och träffpunkter är fortsatt stängda.
- Svårigheter att rekrytera personal med rätt kompetens. Det råder i dagsläget stor konkurrens på kvalificerad personal, framför allt sjuksköterskor.
- Kvalitetsutveckling blir eftersatt då verksamheten behöver prioritera kärnuppdraget och arbete med hygienrutiner.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

- Antal ej verkställda beslut där behov föreligger men brukare tackar nej till beviljade insatser på grund av oro för covid-19 kan komma att öka, vilket i förlängningen kan få allvarliga ekonomiska konsekvenser, såväl som konsekvenser för den enskilde.
- Omfattande behov av att styra om verksamheterna till anpassade och digitala arbetssätt, samt att utbilda personal och brukare i användandet av digitala verktyg

- Kvalitetsutveckling blir eftersatt då verksamheten behöver prioritera kärnuppdraget och arbete med hygienrutiner.

Individ- och familjeomsorg inkl. socialpsykiatri

- Antal ej verkställda beslut där behov föreligger men brukare tackar nej till beviljade insatser på grund av oro för covid-19 kan komma att öka, vilket i förlängningen kan få allvarliga ekonomiska konsekvenser, såväl som konsekvenser för den enskilde.
- Förvaltningen ser en risk att planerade insatser kring implementering kvalitetsutveckling och nya arbetssätt fördröjs på grund av ökad sjukfrånvaro i personalgruppen som gör att det mest akuta i verksamheten behöver prioriteras.
- Behov av att utveckla nya anpassade arbetssätt så att stödinsatser kan ges digitalt. Utbildning för både personal och brukare som får insatser behöver prioriteras.
- Risk för ökad social isolering och ofrivillig ensamhet hos personer med insatser inom socialpsykiatrin.

Ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder

- Arbetslöshet och ökad ekonomisk utsatthet kan resultera i en ökning av nya sökande och medföra ökade kostnader för ekonomiskt bistånd.
- Arbetslöshet kan försvåra nyanländas möjlighet att nå egen försörjning och etablering i samhället.
- Ökad arbetslöshet kan försvåra de enskildas möjlighet till egen bostad och möjlighet att leva ett självständigt liv.

KF:s inriktningsmål:

1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Under kommunfullmäktiges inriktningsmål *En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla* är fem verksamhetsområdesmål insorterade:

- *I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort*
- *Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i*
- *I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige*
- *I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet*
- *I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande*

Under respektive verksamhetsområdesmål summeras förvaltningens prioriteringar för att bidra till inriktningsmålet.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort

Summering av förvaltningens prioritering för 2021:

- Individuellt utformade insatser för personer i behov av ekonomiskt bistånd. Stärkt samverkan med samhällsaktörer, näringsliv och civilsamhälle för att säkerställa målgruppens vägar till arbete eller annan försörjning.
- Mottagande av aspiranter för Stockholmsjobb och av feriearbetande ungdomar. Nära samverkan med Jobbtorg och andra aktörer.
- Samhälls- och bostadsvägledning till nyanlända kvinnor och män i syfte att stötta nyanlända till etablering genom arbete eller utbildning och ett stadigvarande boende. Särskilt fokus på bostadsvägledning till hushåll inom SHIS med utflytt 2021-2023.

Inom stadsdelsnämndsområdet finns 620 hushåll som uppbär ekonomiskt bistånd, varav 297 har haft detta under en längre tid (det vill säga 6 år och uppåt). Det vanligaste försörjningshindret är arbetslöshet.

Individuella insatser

Förvaltningen ger personer med ekonomiskt bistånd individuella insatser, vilka i kombination med motivations- och förändringsarbete skapar förutsättningar för den enskilde att ta ansvar för sin egen försörjning. Barnrättsperspektivet och barnets eget perspektiv beaktas alltid när beslut ska fattas som påverkar barn. För närmare beskrivning av arbete med barns rättigheter se mål 1.4. *I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet.* Förvaltningens medborgarvärdar och stadsdelsmammor fokuserar särskilt på kvinnors etablering på arbetsmarknaden, bland annat genom uppsökande arbete.

Samordnade rehabiliteringsinsatser sker via FINSAM-team (finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser mellan Stockholms stad, Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och regionen) för att den enskilde på sikt ska bli självförsörjande. Ett eller flera av arbetssätten prövas och utvärderas tillsammans med förvaltningens verksamheter för personer med funktionsnedsättning och i samarbete med rådet för funktionshinderfrågor. SIP-planer (Samordnad individuell plan) är ett annat verktyg som används i samverkan mellan socialtjänsten och regionens verksamheter i syfte att den enskilde ska få samordnade insatser.

Arbetet med att minska andelen felaktiga utbetalningar och motverka bidragsbrott kommer att prioriteras under 2021, vilket också framgår under mål 1.2 *Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i.*

Feriejobb och Stockholmsjobb

Förvaltningen identifierar under året arbetstillfällen för feriejobb, för att kunna tillhandahålla 750 arbetstillfällen. Syftet är att ge ungdomar erfarenhet av arbetslivet. Unga med funktionsnedsättning samt ungdomar med en social problematik och sämre socioekonomiska förutsättningar prioriteras särskilt. Förvaltningen arbetar också med att vid upphandling ställa krav på social hänsyn, exempelvis att upphandlade leverantörer under avtalstiden tar emot praktikanter eller erbjuder anställning åt personer som står långt ifrån arbetsmarknaden.

Praktikplatser för verksamhetsförlagd utbildning

Förvaltningen samverkar fortsatt med högskolor och universitet inom områdena förskola, socialtjänst och äldreomsorg. Samarbete med Södertörns högskola i projektet Centrum för professionsutveckling (CPU) utvecklas fortsatt tillsammans med Farsta stadsdelsförvaltning. Mottagandet av studenter till den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) samt tilldelning av handledare organiseras med hjälp av VFU-samordnare.

Samhällsvägledning för nyanlända

Förvaltningen erbjuder samhällsvägledning för nyanlända med målet att nyanlända etablerar sig i samhället genom arbete eller utbildning och ett stadigvarande boende.

Samhällsvägledningen ges både av förvaltningens medborgarkontor och genom medborgarvärdarnas uppsökande arbete på bland annat anvisningsboenden, svenska för invandrare (SFI) och öppna förskolor. Förvaltningen anordnar även regelbundet informationsträffar för nyanlända på olika teman. Utvecklingen av arbetet med bostadsvägledning för nyanlända fortsätter genom individuella vägledningssamtal och gruppträffar, i samverkan med SHIS, arbetsmarknadsförvaltningen och socialförvaltningen. Bostadsvägledningen fokuserar särskilt på hushåll inom SHIS med utflytt 2021-2023.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet framför allt till:

- Mål 1 - Ingen fattigdom (arbetsmarknadsförvaltningen och socialförvaltningen)
- Mål 5 - Jämställdhet (stadsledningskontoret)
- Mål 10 - Minskad ojämlikhet (stadsledningskontoret)

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd	4,1 %		Tertial
 Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	2,9 %	1,5 %	Tertial
 Andel personer som själv upplever att de får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten (ekonomiskt bistånd)		Fastställs 2021	Tertial
Kommentar Förvaltningen avvaktar med att sätta årsmål då KF:s årsmål inte är fastslaget.			
 Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	1,9 %	1,0 %	Tertial
 Antal aspiranter som fått Stockholmsjobb	20 st	800 st	Tertial
 Antal tillhandahållna platser för feriejobb	750 st	Tas fram av nämnd	Tertial
 Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	20 st	Tas fram av nämnd	Tertial
 Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	46	Tas fram av nämnd	Tertial
 Antal unga 20-29 år som varken arbetar eller studerar som nåtts av uppsökande verksamhet och tagit del av arbetsmarknadsinsatser		Tas fram av nämnd	Tertial
Kommentar Förvaltningen avvaktar med att sätta årsmål då KF:s årsmål inte är fastslaget samt att mätmetod inte är framtagen.			

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	750 st	9 000 st	Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Arbetsmarknadsnämnden och utbildningsnämnden ska i samråd med socialnämnden och stadsdelsnämnderna revidera riktlinjerna för det kommunala aktivitetsansvaret	2021-01-01	2021-12-31

Nämndmål:

I Skärholmen är invånarna självförsörjande och vägen till arbete är kort

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå målet:

- Individuellt utformade insatser för personer i behov av ekonomiskt bistånd. Stärkt samverkan med samhällsaktörer, näringsliv och civilsamhälle för att säkerställa målgruppens vägar till arbete eller annan försörjning.
- Mottagande av aspiranter för Stockholmsjobb och av feriearbetande ungdomar. Nära samverkan med Jobbtorg och andra aktörer.
- Samhälls- och bostadsvägledning till nyanlända kvinnor och män i syfte att stötta nyanlända till etablering genom arbete eller utbildning och ett stadigvarande boende. Särskilt fokus på bostadsvägledning till hushåll inom SHIS med utflytt 2021-2023.

Förväntat resultat

Se indikatorerna kopplade till detta mål på verksamhetsområdesmåls- och nämndmålsnivå för att se hur det förväntade resultatet följs upp.

Inom stadsdelsnämndsområdet är en hög andel hushåll självförsörjande.

Inom stadsdelsnämndsområdet växer en låg andel barn upp i familjer som uppbar ekonomiskt bistånd.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Antal nyanlända kvinnor och män som får fördjupad bostadsvägledning från förvaltningen	25 st		Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen samverkar med berörda nämnder inom staden samt externt med näringsliv och civilsamhälle för att nyanlända ska etableras snabbt på arbetsmarknaden	2021-01-01	2021-12-31
Förvaltningen ska, inom ramen för samhällsvägledning för nyanlända, fortsätta utvecklingen av arbetssätt och aktivt vägleda de nyanlända i bostadsfrågor	2021-01-01	2021-12-31
Förvaltningen undersöker möjligheterna att erbjuda samhällsvägledning, samt annan kommunal service, digitalt	2021-01-01	2021-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i

Summering av förvaltningens prioritering för 2021:

- Fortsatt implementering av den lokala samverkansöverenskommelsen för samordnat arbete mot tydliga prioriteringar.
- Utveckling av platssamverkan och platsaktivering som en del av den lokala samverkansöverenskommelsen.
- Utveckling av det systematiska säkerhetsarbetet i linje med stadens säkerhetsprogram.
- Arbetet mot välfärds- och bidragsbrott och för att minska andelen felaktiga utbetalningar.
- Förebyggande och tidiga insatser inom socialtjänsten samt samverkan med andra aktörer som exempelvis polisen.
- Stadsdelsnämndsområdet hålls rent och fritt från skräp genom att frekvensen på tömning av skräpkorgar ökar. Samarbete sker med berörda aktörer kring återvinningsstationernas skötsel och underhåll samt att boende får information om var olika avfallstyper kan slängas.

Invånarna i stadsdelsnämndsområdet upplever en högre otrygghet än i staden generellt, detta gäller framförallt kvinnor, personer med funktionsnedsättning och äldre i ålderskategorin 65 - 79 år. En försiktig men positiv utveckling går att se över tid. Två av stadsdelsnämndsområdets fyra stadsdelar är av polisen klassade som utsatta områden. Utmaningar gällande nedskräpning finns framförallt i anslutning till områdets centrum och på andra välbesökta platser samt i form av olaglig dumpning och bristande hantering och skötsel runt stadsdelsnämndsområdets återvinningsstationer.

Lokal samverkansöverenskommelse

Förvaltningen fortsätter utveckling och implementering av den lokala samverkansöverenskommelsen med polisen och andra parter, utifrån den prioriterade inriktningen*. Fokus ligger bland annat på att skapa tydliga strukturer för det gemensamma arbetet, på strategisk och operativ nivå.

Strategisk nivå: Utveckla övergripande, aggregerade lägesbilder tertial- och årsvis, som grund för inriktningen av arbetet på längre sikt. Ytterligare systematisera det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet och för att tydligare kunna mäta effekt. Utveckla arbetet med trygghetsskapande kommunikation.

Operativ nivå: Implementera veckovisa gemensamma lägesbilder samt orsaksanalyser. Åtgärdsplanering i respektive arbetsgrupp som följs upp i den beredningsgrupp som är utsedd för att samordna och utveckla det gemensamma arbetet.

** Riktat arbete mot avgränsade platser och utsatta områden, unga i risk för kriminalitet, öppna drogsener/organiserad brottslighet*

Platssamverkan

Stadens modell för platssamverkan implementeras i platssamverkansforum i stadsdelsnämndsområdets samtliga stadsdelar.

På kort sikt handlar platssamverkan om att arbeta med samordnade och tydliga insatser mot

otrygga element i centrummiljöerna. På lång sikt handlar arbetet om att skapa förutsättningar för ökad tillit och social kontakt mellan människor i området, öka känslan av tillhörighet och skapa förtroende till myndigheter och kontakter med lokala näringslivet samt stärka stadsdelsnämndsområdets position och attraktivitet som bostadsort och för företagsetablering.

Viktiga samverkansaktörer inom platssamverkan är polisen, region Stockholm (trafikförvaltningen), fastighetsägarna, MTR, SL, stadens fackförvaltningar och bolag, lokalt näringsliv samt lokala aktörer inom kultur och civilsamhälle med flera. Arbetet bedrivs utifrån de operativa lägesbilder och orsaksanalyser som nämns ovan, med en ambition att vid behov genomföra djupare orsaksanalyser.

Förvaltningen ska i samtliga fyra stadsdelar tydliggöra och effektivisera organisationen och arbetssätten för platssamverkan mellan stadens aktörer, fastighetsägare och företagare, bland annat utifrån den lokala samverkansöverenskommelsen, det kulturstrategiska programmet och som redan nämnts, stadens modell för platssamverkan.

Tillit till förvaltningen och andra myndigheter

För ökad tillit mellan invånare och till förvaltningen samt för att stärka lokalsamhället skapar förvaltningen också möjligheter för invånare att träffas, lära känna varandra och engagera sig i lokala trygghetsskapande aktiviteter. Samverkan med civilsamhället sker löpande med fokus på färdigställande och implementering av handlingsplanen för hur civilsamhället och föreningslivet i stadsdelsnämndsområdet kan stärkas. Samtidigt utvecklas arbetssätt och metoder för dialog, medinflytande och demokratiskt deltagande inom nämndens ansvarsområden. En del av detta arbete är stadsdelsmammornas bidrag till ökad tillit till förvaltningen och andra myndigheter samt också den öppna förskolans och förskolans kunskapsuppdrag. Avseende stadsdelsmammorna ska förvaltningen under 2021 se över hur rollen kan utvecklas ytterligare i detta syfte och hur framgångsrika arbetssätt kan föras över till fler verksamheter.

Förebyggande och tidiga insatser samt anhörigstöd

För att så tidigt som möjligt kunna ge insatser till barn och unga stärks samverkan mellan socialtjänsten och ett flertal olika samhällsaktörer samt förskolan. Förvaltningen har tagit fram en handlingsplan i enlighet med Stockholms stads strategi för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet som grund för arbetet. Förvaltningen fortsätter att utveckla arbetssätt gällande allvarssamtal inom 48 timmar med barn och ungdomar som misstänks för brott. Anhörigstöd erbjuds till anhöriga till personer som utsatts för dödligt våld. Förvaltningen kommer att verka för att insatser till anhöriga ges på ett samordnat sätt från förvaltningen och samhällsaktörer. För närmare beskrivning av arbetet med förebyggande och tidiga insatser se under mål 1.4. *I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet.*

Utemiljöer

Tillgången till trygga och tilltalande utemiljöer som stimulerar till utevistelse, vardagsmotion och aktiviteter är en viktig del av arbetet att öka tryggheten i stadsdelsnämndsområdet (förvaltningens insatser för att ge barn och unga möjlighet till en aktiv fritid beskrivs närmare under mål 2.4 *Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring*). Attraktiva utemiljöer förväntas vidare bidra till att attrahera näringslivet, bidra till kulturellt levande parkmiljöer, gator och torg och ökad tillit i

lokalsamhället och till förvaltningen och staden. Situationen med pandemin innebär att utemiljöerna utsätts för ökad belastning med ett ökat besöksuttryck. Detta var tydligt inte minst vid områdets badplatser under sommaren. Insatser genomförs i samverkan med bland annat trafikkontoret för att öka trygghet och säkerhet, exempelvis att säkerställa att utryckningsfordon kan ta sig fram och in på området utan att hindras av felparkerade bilar. För närmare beskrivning av arbetet med trafik- och parkeringssituationen vid badplatserna se mål 2.3 *Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet*.

Att säkerställa tillgängligheten för samtliga medborgare är ett ständigt pågående arbete. Förvaltningen kommer under året särskilt att samverka med rådet för funktionshinderfrågor och pensionärsrådet för att bevaka personer med funktionsnedsättning och äldres perspektiv.

Förvaltningen söker vidare medel för följande trygghetsskapande investeringar:

- Boulebana vid Sättrastrandsbadet, efter inkomna önskemål från pensionärsrådet.
- Upprustning av tennisplanen i anslutning till Vårbergs centrum, efter inkomna medborgarförslag.

Frekvensen av tömning av skräpkorgar samt städinsatser vid områdets badplatser och längs prioriterade stråk höjs. Förvaltningen samverkar med trafikkontoret och miljöförvaltningen för att förbättra vattenkvaliteten vid stadsdelsnämndsområdets badplatser.

Stockholm vatten och avfall (SVOA) etablerar i januari en återbrukscentral i Skärholmens centrum. Förvaltningen bistår SVOAs kommunikationskampanj, samverkar för förbättrad möjlighet till återvinning och källsortering och förebygger nedskräpning.

Krisberedskap och civilt försvar

Det systematiska säkerhetsarbetet utvecklas i linje med stadens säkerhetsprogram och förhåller och anpassar sig till en föränderlig in- och omvärld. I arbetet tas erfarenheter och lärdomar från förvaltningens hantering av situationen med covid-19 tillvara.

Krisberedskapsarbetet omfattar ett aktivt deltagande i planeringsprocessen för att stärka det civila försvarets förmåga, under ledning av stadsledningskontoret.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet framför allt till:

- Mål 5 - Jämställdhet (stadsledningskontoret)

Men också indirekt till mål:

- Mål 1 - Ingen fattigdom (arbetsmarknadsförvaltningen och socialförvaltningen)
- Mål 3 - God hälsa och välbefinnande (idrottsförvaltningen och socialförvaltningen)
- Mål 10 - Minskad ojämlikhet (stadsledningskontoret)
- Mål 16 - Fredliga och inkluderande samhällen (stadsledningskontoret)

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel stockholmare som upplever trygghet i den stadsdel där man bor	79 %	79 %	År
 Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte blivit utsatta för hot och våld	83,18 %	-	År

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Kommentar			
Stockholmsenkäten genomförs inte under 2021.			
 Stockholmarnas nöjdhet med renhållning och städning	73 %	73 %	År
 Stockholmarnas nöjdhet med skötsel och städning av park och grönområden	73 %	73 %	År
 Stockholmarnas nöjdhet med stadsmiljön	83 %	Tas fram av nämnd	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Trafiknämnden ska, med stöd av kommunstyrelsen, utreda möjligheterna att i lämplig stadsdel initiera ett pilotprojekt för att möjliggöra för näringslivet och civilsamhället att bidra till stadsmiljöverksamheten	2021-01-01	2021-12-31

Nämndmål:

Skärholmen är tryggt och säkert

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå målet:

- Fortsatt implementering av den lokala samverkansöverenskommelsen för samordnat arbete mot tydliga prioriteringar.
- Utveckling av platssamverkan och platsaktivering som en del av den lokala samverkansöverenskommelsen.
- Utveckling av det systematiska säkerhetsarbetet i linje med stadens säkerhetsprogram.
- Arbetet mot välfärds- och bidragsbrott och för att minska andelen felaktiga utbetalningar.
- Förebyggande och tidiga insatser inom socialtjänsten samt samverkan med andra aktörer som exempelvis polisen.

Förväntat resultat

Se indikatorerna kopplade till detta mål på verksamhetsområdesmåls- och nämndmålsnivå för att se hur det förväntade resultatet följs upp.

Att en högre andel av stadsdelsnämndsområdets invånare upplever att de är trygga i sin stadsdel.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel stockholmare som upplever trygghet i parker och grönområden i den stadsdel där man bor	55 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen erbjuder invånare med funktionsnedsättning att delta i trygghetsvandringar	2021-01-01	2021-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen ser över hur statistik över upplevd tillgänglighet i stadsdelsnämndsområdets offentliga rum hos personer med funktionsnedsättning skall kunna tas fram	2021-01-01	2021-12-31
Gällande lokal samverkansöverenskommelse ska arbetsformer utvecklas för operativa och strategiska lägesbilder/orsaksanalyser samt konkreta mål, och indikatorer för att se effekter av arbetet	2020-12-31	2021-12-31
Gällande platssamverkan ska en tydligare samverkansmodell för arbetet tas fram, som en del av den lokala samverkansöverenskommelsen	2021-01-01	2021-12-31
Handlingsplanen för hur förvaltningen kan stärka civilsamhället och föreningslivet lokalt i Skärholmen färdigställs	2021-01-01	2021-12-31

Nämndmål:

Skärholmens offentliga rum är välskötta

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå målet:

- Stadsdelsnämndsområdet hålls rent och fritt från skräp genom att frekvensen på tömning av skräpkorgar ökar. Samarbete sker med berörda aktörer kring återvinningsstationernas skötsel och underhåll samt att boende får information om var olika avfallstyper kan slängas.

Förväntat resultat

Se indikatorerna kopplade till detta mål på verksamhetsområdesmåls- och nämndmålsnivå för att se hur det förväntade resultatet följs upp.

Invånare i stadsdelsnämndsområdet är nöjda med renhållning och städning samt skötseln av parker, badplatser, grönområden och generellt med stadsmiljön i stadsdelsnämndsområdet. De är också nöjda med städningen av nedskräpade platser i stadsdelen där de bor.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
♀ Andelen nöjda med städning av nedskräpade platser i stadsdelen där de bor	41 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen genomför åtgärder för att öka renhållning och attraktivitet vid stadsdelsnämndsområdets badplatser	2021-01-01	2021-12-31
Förvaltningen ser över behov av insatser för att rusta upp populära promenadstråk och utegym	2021-01-01	2021-12-31
Klottersanering samordnas inom forum för platssamverkan	2021-01-05	2021-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige

Summering av förvaltningens prioritering för 2021:

- Systematiskt kvalitetsarbetet, med grund i de nationella målen i läroplanen och i syfte att skapa hög kvalitet och likvärdighet i stadsdelsnämndsområdets förskolor.
- Språkutvecklande arbetssätt och fördelning av pedagoger utifrån språklig kompetens. Fortsatt svenskutbildning för pedagoger.
- Utvecklad samverkan med föräldrar, utbildningsförvaltningen, socialtjänst, psykiatri och andra aktörer för att tidigt identifiera och ge rätt insatser till barn i behov av stöd, samt de som riskerar att fara illa.
- Pröva nya kommunikationsvägar för att öka andelen inskrivna barn och nå de som idag inte är inskrivna. Forskning visar att deltagandet i förskolan är mest gynnsamt för barn från socioekonomiskt svagare förhållanden.

I förvaltningens förskolor finns det 69,6 % barn med ett annat modersmål än svenska. Bland pedagogerna är det 78 % som är flerspråkiga. Barn har rätt till ett rikt språk, förskolan är kompensatorisk och det språkutvecklande arbetssätten utvecklas. Barn med annat modersmål än svenska stöds i sin flerspråkighet och de språk barnen talar är synliga genom exempelvis sånger, ramsor och sagor. Pedagogerna fördelas därför mellan avdelningar och förskolor bland annat utifrån språkkompetens. Förskolans medarbetare kompetensutvecklas inom det svenska språket och språksatsningen "Läslyftet", som samtliga förskollärare genomgått, fortsätter för barnskötare under året. Vidare fortsätter förvaltningen att arbeta i enlighet med handlingsplanen för förbättrad arbetssituation för förskollärare och barnskötare.

Förskolans kärnverksamhet och kvaliteten i denna prioriteras. Genom att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet synliggörs utbildningens kvalitet, personalens kompetens och förskolornas likvärdighet, därifrån kan rätt kompetensutvecklingsinsatser planeras. Det pedagogiska ledarskapet för rektorer renodlas och förstärks, förskollärlärd undervisning ska finnas på alla avdelningar.

Barn får individuellt anpassat stöd utifrån forskning och evidensbaserade metoder där specialpedagoger handleder arbetslag. Med bakgrund av de höga ohälsotal som finns i stadsdelsnämndsområdet planerar förvaltningen att starta ett barnhälsoteam. Teamet har olika kompetenser vilket underlättar möjligheterna att uppmärksamma barnens behov tidigt och bedriva ett främjande och förebyggande hälsoarbete. Teamet kommer arbeta med alla barn på förvaltningens förskolor i samarbete med vårdnadshavare, socialtjänst, psykiatri och skola. Det förbättrar möjligheterna att lägga en god grund för framtida skolgång likväl som att barn som riskerar att fara illa uppmärksammas tidigt.

Förskolans pedagogiska uppdrag är särskilt viktigt i områden med sämre socioekonomiska förutsättningar. Förvaltningen prövar därför nya kommunikationsvägar för att öka andelen inskrivna barn och nå de som idag inte är inskrivna i förskolans verksamhet. I det arbetet blir mödravårdscentralen och barnavårdscentralen viktiga kanaler. Öppna förskolan och introduktionsförskolans arbete utvecklas och samverkan fortsätter med stadsdelsmammor, medborgarvärdar och svenska för invandrare (SFI).

Barns rättigheter

Förvaltningens förskolor arbetar på olika sätt med att öka medarbetares och barns kunskaper kring FN:s barnkonvention och barnens rätt till lika möjligheter. Förskolorna ger barnen tillgång till flera uttryckssätt, vilket möjliggör för barnen att ställa frågor och delge sina tankar på fler sätt än det verbala. Att berätta med kroppen, genom lera, dans och bilder ökar

möjligheten till att alla barn får komma till tals.

Förskolornas arbete med plan för diskriminering och kränkande behandling är en viktig del av arbetet med barns rättigheter. I samband med upprättandet av planerna genomförs barnintervjuer och trygghetsvandringar tillsammans med barnen för att skapa delaktighet och ge inflytande. Barnkonsekvensanalyser genomförs vid större förändringar av verksamheten som påverkar barnen. Synliggörandet av likabehandlingsarbetet skiljer sig åt och kommunikationen med vårdnadshavarna behöver utvecklas. Förskolorna publicerar lärloggar i Skolplattformen och beskriver utbildningen i text och bild, vilket förväntas öka vårdnadshavarnas insyn.

Nationella minoriteter

Förvaltningen tar kontakt med de vårdnadshavare som kryssat i minoritetsspråk i ansökan till förskola och informerar om de förskolor i staden som har helt eller till väsentlig del undervisning på något av språken. Förskolan kartlägger årligen de språk som talas av pedagoger och barn. Språkinventeringen synliggör både var det finns barn som talar dessa språk samt var det finns pedagoger.

Tre pedagoger inom förskolan läser en högskoleutbildning på 7,5 hp om flerspråkighet och interkulturalitet i förskolan (inklusive nationella minoriteter). Utbildningen är en av Skolverkets kommunförlagda kurser och genomförs i samverkan med Södertörns högskola.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet framför allt till:

- Mål 4 - God utbildning för alla (arbetsmarknadsförvaltningen och utbildningsförvaltningen)
- Mål 5 - Jämställdhet (stadsledningskontoret)

Men också indirekt till:

- Mål 1 - Ingen fattigdom (arbetsmarknadsförvaltningen och socialförvaltningen)
- Mål 3 - God hälsa och välbefinnande (idrottsförvaltningen och socialförvaltningen)
- Mål 10 - Minskad ojämlikhet (stadsledningskontoret)

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel legitimerade förskollärare av totalt antal anställda (årsarbetare)	33 %	33 %	Tertial
 Andel nöjda föräldrar till barn i förskolan	88 %	88 %	År
 Antal barn per grupp	16	16	Tertial
 Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	4,9	4,9	Tertial
 Kvalitetsindikatorn - Självvärdering utifrån läroplansuppdraget	3,6	3,6	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Stadsdelsnämnderna ska säkerställa att alla förskolor arbetar med sin strategi för att öka barns fysiska aktivitet och rörelse under förskoledagen	2021-01-01	2021-12-31
 Utbildningsnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna stärka uppföljningen av underlagen till förskolerapporten för att säkerställa och utveckla det systematiska kvalitetsarbetet	2021-01-01	2021-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Utbildningsnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna utreda förutsättningarna för att kunna genomföra ett pilotprojekt för screening för läs- och skrivsvårigheter i förskolan	2021-01-01	2021-12-31
 Utbildningsnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna utreda hur språkutvecklingen sker i förskolan, och vilka åtgärder som kan öka förutsättningarna för språkutvecklingen	2021-01-01	2021-12-31
 Utbildningsnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna verka för en ökad likställighet gällande bedömningsgrunderna till barn i behov av särskilt stöd i förskolan samt till avsteg från vistelsetiden för barn till föräldralediga	2021-01-01	2021-12-31
 Utbildningsnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna och i samverkan med arbetsmarknadsnämnden genomföra en satsning på vidareutbildning i svenska språket för stadens förskolepersonal vid behov	2021-01-01	2021-12-31
 Utbildningsnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna öka andelen inskrivna barn i förskolor i områden där inskrivningsgraden är låg, med fokus på områden som är mindre socioekonomiskt gynnsamma	2021-01-01	2021-12-31

Nämndmål:

Skärholmens förskolebarn når sin fulla potential i en trygg förskola med hög pedagogisk kvalitet

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå målet:

- Systematiskt kvalitetsarbete, med grund i de nationella målen i läroplanen och i syfte att skapa hög kvalitet och likvärdighet i stadsdelsnämndsområdets förskolor.
- Språkutvecklande arbetssätt och fördelning av pedagoger utifrån språklig kompetens.

Fortsatt svenskutbildning för pedagoger.

- Utvecklad samverkan med föräldrar, utbildningsförvaltningen, socialtjänst, psykiatri och andra aktörer för att tidigt identifiera och ge rätt insatser till barn i behov av stöd, samt de som riskerar att fara illa.
- Pröva nya kommunikationsvägar för att öka andelen inskrivna barn och nå de som idag inte är inskrivna. Forskning visar att deltagandet i förskolan är mest gynnsamt för barn från socioekonomiskt svagare förhållanden.

Förväntat resultat

Se indikatorerna kopplade till detta mål på verksamhetsområdesmåls- och nämndmålsnivå för att se hur det förväntade resultatet följs upp.

Systematiskt kvalitetsarbete synliggör varje barns utveckling och lärande.

Varje barns språk och kommunikation utvecklas.

Fler barn (0-5 år) i stadsdelsnämndsområdet är inskrivna i förskolan.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel vårdnadshavare som upplever att barnen på förskolan ges lika möjligheter att utvecklas oberoende av kön, etnisk tillhörighet, religion eller funktionsnedsättning	88 %		År
Andelen inskrivna barn i förskolan (2-5 år)	90 %		Tertial

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
♀ Andelen vårdnadshavare som upplever att deras barn uppmuntras till att utveckla sin förmåga att skapa och uttrycka sig i olika former (lek, bild, rörelse, sång och musik, dans och drama)	87 %		År
Antal besökande barn på öppna förskolan som skrivs in i förskolan	27 st		År
Antalet avdelningar som saknar en legitimerad förskollärare	0 st		Tertial
Pedagogisk miljö och material i kvalitetsindikatorn (självvärdering inom läroplansuppdraget)	3,5		År
Språklig och kommunikativ utveckling i Kvalitetsindikatorn (självvärdering inom läroplansuppdraget)	3,5		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förskolorna fortsätter kompetensutvecklingssatsningen "Läslifvet" för samtliga barnskötare	2020-01-01	2021-12-31
Förskolorna utvecklar samarbetet med socialtjänst och skola för att främja ett ökat kunskapsutbyte	2019-01-01	2021-12-31
Förvaltningen startar en pilotverksamhet med ett barnhälsosteam där olika kompetenser samverkar i ett främjande och förebyggande hälsoarbete för alla barn	2020-01-01	2021-12-31
Förvaltningen söker medel för introduktionsförskola enligt anvisningar i budget	2021-01-01	2021-04-30

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

Summering av förvaltningens prioritering för 2021:

- Samverkan mellan socialtjänst och skola gällande barn som placeras utanför hemmet.
- Barns situation lyfts i utredningar som rör vuxna där det finns barn i familjen. För barn i osäkra boendeförhållanden ger förvaltningen vid behov kompensatoriska insatser.
- De insatser som ges är evidensbaserade och stärker de skyddsfaktorer som finns.
- Fortsatt utveckling av verksamheten (både myndighetsutövningen och utförarverksamheten) så att personer i behov av stöd upplever att insatserna är präglade av självbestämmande och hög kvalitet.
- Utveckling av digitala hjälpmedel och införande av välfärdsteknik i LSS-verksamheter och inom socialpsykiatrins utförarverksamhet.
- Stöd och behandling till våldsutsatta, våldsutövare och barn som växer upp i familjer där våld förekommer.
- Utveckling av förebyggande insatser i samverkan med barn och ungdomars föräldrar.

Förvaltningen fortsätter arbetet med att ge så tidiga och adekvata insatser som möjligt till medborgarna i stadsdelsnämndsområdet i ett nära samarbete mellan polis, skola och familj.

De insatser som ges är evidensbaserade och stärker de skyddsfaktorer som finns.

Utbildningssatsningar i digital kompetens stärker brukare och personalen så att stöd och hjälp kan utformas individuellt, stärka enskildas förmåga och ge ökad självständighet i de insatser som ges.

Tidiga och förebyggande insatser

En viktig del i förvaltningens förebyggande arbete för att undvika att barn och ungdomar utvecklas negativt är att stödja vårdnadshavarna. Arbetet kommer att fortgå och utvecklas samt systematiseras genom föräldrastödsprogram, föräldrarådgivning, hembesöksprogram samt uppstart av ett arbete enligt en familjecentralsliknade modell.

För att stödja det trygghetsskapande och stärka det våldsförebyggande arbetet i skolan stödjer förvaltningen vid behov utbildningsförvaltningens arbete med mentorer i våldsprevention (MVP).

Det lokala uppsökande arbetet sker via förvaltningens fältassistenter. Förvaltningen kommer att fortsätta utveckla arbetet med sociala insatsgrupper med särskilt fokus för barn och unga.

Förvaltningen fortsätter att stärka samarbetet med polisen samt utveckla arbetsätt gällande allvarssamtal inom 48 timmar med barn och ungdomar som misstänks för brott.

Bostad

Förvaltningen ser en komplexitet för flera av socialtjänstens målgrupper i möjligheten att på egen hand tillgodose behovet av boende. Förvaltningen samverkar med socialförvaltningen för att tillse att alla har en bostad, exempelvis genom deltagande i arbetet med boendeplan för våldsutsatta. Förvaltningen är fortsatt delaktiga i arbetet med att utveckla stöd till de personer som deltar i Bostad först.

De som är i behov av Bostad först får stödinsatser med syfte att behålla sitt kontrakt. Barnfamiljer, våldsutsatta och äldre är särskilt prioriterade och erbjuds stöd i att hitta ett varaktigt boende. Förvaltningen arbetar aktivt för att barnfamiljer i osäkra boendeförhållanden ska få en egen bostad och förvaltningens bogrupp fortsätter det vråkningsförebyggande arbetet i samverkan med andra aktörer. För de barn som bor i osäkra boendeförhållanden ger förvaltningen, vid behov, kompensatoriska insatser.

Samverkan

Förvaltningen arbetar för att stärka samordningen för personer i behov av samlade insatser från både socialtjänsten och Region Stockholm. Exempel är personer med samsjuklighet. Bland annat ska socialtjänsten alltid ta initiativ till och samverka för att samordnade individuella planer upprättas. Vuxna med missbruksproblem får individuellt utformade insatser och ska uppleva att beviljade stödinsatser bidrar till en förändrad och positiv livssituation. Förvaltningens utvecklar fortsatt det förebyggande arbetet mot spelmissbruk, i samverkan med Region Stockholm.

Individuella insatser

Arbetet för en rättssäker myndighetsutövning med individuellt anpassade insatser fortsätter inom socialtjänstens samtliga verksamhetsområden. Förvaltningens arbete för att följa upp hur brukarna upplever effekten av insatserna utvecklas och systematiseras.

Förvaltningen arbetar för att ge personer i behov av stöd, insatser präglade av hög kvalitet och självbestämmande. Daglig verksamhet erbjuder meningsfull sysselsättning för personer med funktionsnedsättning. Att hitta arbetslivsinriktad praktik och anställningar på öppna arbetsmarknaden är en utmaning som utvecklas i samverkan med civilsamhället och näringslivet.

Individuellt utformat stöd såsom personlig assistans är en flexibel insats och den enskildes

inflytande ökar i utformandet av insatser.

Utveckling av verksamheten

Utbildningsnivån inom förvaltningens LSS-verksamheter ökar och en genomlysning görs av vilka utbildningsbakgrunder och erfarenheter som kan utveckla verksamheten. Att öka antalet anställda med akademisk bakgrund är ett av målen. Det pedagogiska ramverket är en grund i förvaltningens LSS-verksamheter vilket skapar förutsättningar för att arbetet bedrivs med hög kvalitet. Samtidigt som ramverket fortsätter att spridas till fler stadsdelsförvaltningar och kommuner utvecklas också formerna för validering och utvärdering av programmet.

Digitala hjälpmedel och välfärdsteknik bidrar i högre utsträckning till att öka brukarinflytandet och säkerställa tillgänglighet och delaktighet i insatserna. Personalens kompetens inom digital teknik ska därför utvecklas.

Insatserna i socialpsykiatrins verksamheter präglas av ett tydligt brukarperspektiv och den enskildes inflytande ska öka. Därför genomförs en översyn av boendestödets insatser i syfte att utveckla arbetssätten till att bli mer flexibla utifrån den enskildes behov. Personalens kompetens inom till exempel teknik och digitalisering behöver också öka för att säkerställa de framtida arbetssätten. Möjlighet till arbetslivsinriktade insatser och sysselsättning för målgruppen ses över tillsammans med arbetsmarknadsförvaltningen och socialförvaltningen.

Samverkan skola, förskola, socialtjänst, fritidsverksamhet och polis

Förvaltningens trygghetsarbete fortgår i samverkan med polis, skola, fritidsverksamhet, föreningar och civilsamhälle i syfte att fånga upp och förhindra att ungdomar söker sig till miljöer som påverkas av missbruk och kriminalitet. Ett särskilt fokus finns på åldersgruppen 10-19 år. Förvaltningen fortsätter arbetet med att följa den upprättade handlingsplanen i enlighet med Stockholms stads strategi för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet. Förvaltningen kommer att fortsätta utveckla arbetet med sociala insatsgrupper med särskilt fokus för barn och unga. Möjligheterna att hoppa av en kriminell livsbana stärks. Förvaltningen stärker sin samverkan med polisen där socialsekreterare närvarar regelbundet ute i polisens verksamheter.

För att så tidigt som möjligt kunna ge insatser till barn och unga fortsätter förvaltningen med arbetet att stärka samverkan med ett flertal olika samhällsaktörer samt förskola och skola. Förvaltningen arbetar med lokala operativa samverkansteam med uppdrag att säkerställa att samlade insatser ges till barn och unga i behov av detta. En av de största skyddsfaktorerna för barn är att ha en fungerande skolgång. Socialtjänsten samverkar med skolorna gällande de barn som placeras utanför hemmet. Förvaltningen säkerställer även att de barn som är medföljande på skyddade boenden har tillgång till skolgång.

Barnperspektivet och barnrättsperspektivet

Förvaltningens arbete utgår från stadens program för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad 2018 - 2022.

Arbetet med barnperspektivet och barnrättsperspektivet inom framförallt socialtjänstens myndighetsutövande delar utvecklas och implementeras med utgångspunkt i barnkonventionen. Barns situation lyfts i utredningar som rör vuxna där det finns barn i familjen. När både barn och vuxna har insatser samordnas dessa. Förvaltningen arbetar för att öka barns inflytande i socialtjänstens utredningar och i planerandet av insatser. Barn ska alltid

komma till tals i frågor som berör dem. Detta sker utifrån barnets ålder och mognad.

Inom socialtjänsten finns en barnrättssamordnare som har det övergripande och samordnande ansvaret för implementeringen av barnrättsperspektivet inom denna del av förvaltningens verksamhet. Barnrättssamordnarens uppdrag är att ta fram en lokal implementeringsplan för stödmaterial för barnrättsperspektiv inom socialtjänsten och för arbetet med barnrättsperspektiv. Målsättningen är att barnperspektivet ska genomsyra alla delar av socialtjänsten och barnets bästa ska lyftas i utredningar och beslut.

Våldsutsatta, våldsutövare samt hedersrelaterat våld och förtryck

Våldsutsatta, våldsutövare och barn som växer upp i familjer där våld förekommer erbjuds stöd och behandling inom Relationsvårdscentrum sydväst (RVC). RVC har även kompetens i att möta särskilt sårbara grupper exempelvis personer som utsätts för hedersrelaterat våld och förtryck.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet framför allt till:

- Mål 1 - Ingen fattigdom (arbetsmarknadsförvaltningen och socialförvaltningen)
- Mål 3 - God hälsa och välbefinnande (idrottsförvaltningen och socialförvaltningen)
- Mål 4 - God utbildning för alla (arbetsmarknadsförvaltningen och utbildningsförvaltningen)
- Mål 5 - Jämställdhet (stadsledningskontoret)
- Mål 10 - Minskad ojämlikhet (stadsledningskontoret)

Men också indirekt till:

- Mål 16 - Fredliga och inkluderande samhällen (stadsledningskontoret)

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel avhysningar som kunnat avvärjas efter inkommet meddelande till förvaltningen från kronofogdemyndigheten	46 %	Tas fram av nämnd	Tertial
 Andel barn och unga som bedömts ha skyddsbehov och som inte fått vänta på placering	100 %	100 %	Tertial
 Andel barn och unga som åter blir föremål för anmälan/ansökan efter avslutad utredning			Tertial
Kommentar			
Förvaltningen avvaktar med att sätta årsmål då mätmetod ännu inte är framtagen.			
 Andel barn och ungdomar anmälda för brott som tillsammans med föräldrar eller vårdnadshavare kallats till samtal med socialtjänsten inom 48 timmar	70 %	Tas fram av nämnd	Tertial
 Andel brukare inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning som inte upplever diskriminering	88 %	öka	År
 Andel brukare inom socialpsykiatri som inte upplever diskriminering	93 %	öka	År
 Andel brukare som är nöjd med sin insats - Funktionsnedsättning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	85 %	80 %	År
 Andel familjehemsplacerade barn i skolåldern som klarar målen i kärnämnen i grundskolan	80 %	75 %	Tertial

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel personer med bostadskontrakt enligt Bostad först som behåller kontraktet efter 12 månader	68 %	Tas fram av nämnd	År
 Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	91 %	90 %	År
 Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	79 %	79 %	År
 Andel personer som själv upplever att dem får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten (socialpsykiatri)		Fastställs 2021	År
Kommentar Förvaltningen avvaktar med att sätta årsmål då KF:s årsmål inte är fastslaget.			
 Andel personer som själv upplever att dem får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten (vuxna missbruk)		Fastställs 2021	År
Kommentar Förvaltningen avvaktar med att sätta årsmål då KF:s årsmål inte är fastslaget.			
 Andel utredningar av barn och unga där barnet varit delaktigt och fått återkoppling	70 %	Tas fram av nämnd	Tertial
 Andel utredningar av barn och unga i vilka skola/förskola vidtalas	75 %	Tas fram av nämnd	Tertial
 Antal barnfamiljer som beviljats en akutboendelösning på hotell/vandrarhem	15	Tas fram av nämnd	År
 Antal personer som utsatts för våld i nära relation som är kända av socialtjänsten	400 st	Tas fram av nämnd	År
 Antal vräkningar som berör barn	0	Tas fram av nämnd	Tertial
 Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	82 %	Tas fram av nämnd	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Bostadsförmedlingen ska i samarbete med socialnämnden och stadsdelsnämnderna genomföra åtgärder och nödvändiga ändringar samt se över hela processkedjan för att säkerställa att personer som är utsatta för våld i nära relation och har rätt till förtur också får tillgång till det.	2021-01-31	2021-06-30
 Kommunstyrelsen ska tillsammans med socialnämnden och stadsdelsnämnderna utreda ansvaret för beställning av vissa eller alla typer av bostäder med särskild service i syfte att öka likställigheten och tillgången till fler LSS-bostäder. Utredningen ska innehålla en grundlig analys av de ekonomiska konsekvenserna på kort och lång sikt av eventuell flytt av beställaransvaret	2021-01-01	2021-12-31
 Kulturnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen, idrottsnämnden och stadsdelsnämnderna, samt vid behov med stöd av arbetsmarknadsnämnden, utreda en utveckling av fritidsgårdarnas fortsatta uppdrag i syfte att nå fler och erbjuda mer kontinuerlig och planerad verksamhet, inklusive hur mer verksamhet kan ske mobilt och digitalt samt ta fram en modell för fortsatt drift av fritidsgårdar som stängts på grund av hot och kriminalitet.	2021-01-01	2021-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Socialnämnden och stadsdelsnämnderna ska tillsammans säkerställa att alla barn som är placerade på HVB- eller familjehem har en skolplanering och inte står utan skolgång mer än en vecka	2021-01-01	2021-12-31
 Socialnämnden och stadsdelsnämnderna ska utveckla och systematisera uppföljningen av hur klienterna och brukarna upplever effekten av de insatser de får genom socialtjänsten	2021-01-01	2021-12-31
 Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna ansvara för att Esset är ett verksamhetssystem som möjliggör en evidensbaserad socialtjänst med fokus på att klienten känner att den fått fungerade stöd	2021-01-01	2021-12-31
 Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna införa en samlad verksamhetsuppföljning för LSS-verksamheter	2021-01-01	2021-12-31
 Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samverkan med Region Stockholm fortsätta projektet STIS, Stärkt tidigt stöd i samverkan och utöka hembesöksprogrammet så det når fler och stöttar familjer i riskzon längre	2021-01-01	2021-12-31
 Socialnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utreda möjligheterna att söka socialtjänst i annan stadsdel än där man bor när det gäller hedersrelaterade problem	2021-01-01	2021-12-31
 Socialnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna samverka särskilt med Polisen kring initiativ gryning och arbeta för att stödet till utsatta för våld i nära relation sker samordnat	2021-01-01	2021-12-31
 Socialnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna tydliggöra fältassistenternas uppdrag, arbetsmetoder och mål i syfte att skapa en likställighet i staden	2021-01-01	2021-06-30
 Socialnämnden ska stötta stadsdelsnämnderna i genomlysning av socialtjänstens barn- och ungdomshandläggning enligt modell "Rätt stöd i rätt tid"	2021-01-01	2021-12-31
 Socialnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna och kommunstyrelsen ta fram förslag på förändrade riktlinjer för att införa en ny form av sysselsättning inom socialpsykiatri samt i samband med detta göra en översyn av ersättningssystemet för sysselsättning	2021-01-01	2021-12-31
 Socialnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna utveckla en modell för verksamhetsuppföljning för samtliga verksamheter inom socialtjänsten oavsett regiform	2021-01-01	2021-12-31
 Stadsdelsnämnderna ska i samarbetet med socialnämnden och utbildningsnämnden fullt ut implementera SAMS-modellen för att verka för en obruten skolgång för placerade barn	2021-01-01	2021-12-31
 Stadsdelsnämnderna ska inrätta strategisk funktion för samverkan skola-socialtjänst-polis-civilsamhälle	2021-01-01	2021-12-31
 Stadsdelsnämnderna ska tillsammans med utbildningsnämnden och socialnämnden implementera modellen för skolsociala team i hela staden och utöka socialtjänstens närvaro i skolan	2021-01-01	2021-12-31
 Stadsdelsnämndernas ska tillsammans med socialnämnden utreda förutsättningarna för att samlokalisera socialsekreterare och polis i stadens lokalpolisområden	2021-01-01	2021-12-31
 Utbildningsnämnden, stadsdelsnämnderna och socialnämnden ska utveckla samverkan kring barn som riskerar att föras utomlands i syfte att ingå barnäktenskap eller könsstympning	2021-01-01	2021-12-31

Nämndmål:

I Skärholmen får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå målet:

- Samverkan mellan socialtjänst och skola gällande barn som placeras utanför hemmet.
- Barns situation lyfts i utredningar som rör vuxna där det finns barn i familjen. För barn i osäkra boendeförhållanden ger förvaltningen vid behov kompensatoriska insatser.
- De insatser som ges är evidensbaserade och stärker de skyddsfaktorer som finns.
- Fortsatt utveckling av verksamheten så att personer i behov av stöd upplever att insatserna är präglade av självbestämmande och hög kvalitet.
- Utveckling av digitala hjälpmedel och införande av välfärdsteknik i LSS-verksamheter och inom socialpsykiatriens utförarverksamhet.
- Stöd och behandling till våldsutsatta, våldsutövare och barn som växer upp i familjer där våld förekommer.
- Utveckling av förebyggande insatser i samverkan med barn och ungdomars föräldrar.

Förväntat resultat

Se indikatorerna kopplade till detta mål på verksamhetsområdesmåls- och nämndmålsnivå för att se hur det förväntade resultatet följs upp.

Våldsutövare och våldsutsatta som ansöker om stöd fullföljer sin behandling.

Personer med funktionsnedsättning upplever att de kan påverka insatsens utformning.

Personer med funktionsnedsättning och insatsen LSS-bostad upplever sig trygga.

Personer med insatser inom socialpsykiatri är nöjda med sin insats.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
♀ Andel barn som varit medföljande på skyddat boende där skolgång kunnat säkerställas	80 %		År
Andel familjer med osäkra boendeförhållanden som är placerade av socialtjänsten där en barnkonsekvensanalys är genomförd	98 %		År
Andel kartläggningar med familjer som genomförs enligt Signs of Safety i samband med utredningar	55 %		År
♀ Andel våldsutsatta som fullföljer sin behandling på RVC Sydväst	75 %		År
♀ Andel våldsutövare som fullföljer behandling på RVC sydväst	75 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Genomföra en kompetensinventering i syfte att öka utbildningsnivån och få in fler med akademisk bakgrund i verksamheterna	2021-01-01	2021-12-31
Nya arbetssätt utvecklas för att säkerställa kännedom om barn och unga som befinner sig i riskzon, att de ges adekvat stöd och att resultatet av arbetet kan mätas	2021-01-01	2021-12-31
Öka brukarinflytandet genom att utveckla den digitala kompetensen kring hjälpmedel och välfärdsteknik	2021-01-01	2021-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande

Summering av förvaltningens prioritering för 2021:

- Biståndshandläggare har ett förebyggande perspektiv.
- Fortsatt satsning inom demensområdet.
- Fortsatt utveckling av kvaliteten med fokus på digital välfärdsteknik.
- Äldre som lider av ofrivillig ensamhet erbjuds sociala mötesplatser och förebyggande insatser, även digitalt.
- Utbildningssatsningar, med speciellt fokus på vidareutbildning inom språkkompetens samt teknik och digitalisering.

Äldreomsorgens utförarverksamheter är till stor del präglad av hög andel brukare och personal med annat modersmål än svenska. Utbildningssatsningar måste anpassas därefter. Förebyggande och uppsökande arbete stärks och riktar sig till alla äldre i stadsdelsnämndsområdet.

Livskvalitet

Förvaltningen arbetar för att erbjuda en äldreomsorg av god kvalitet som präglas av kvalitet och valfrihet. Den enskilde ska ges goda möjligheter till påverkan på och inflytande i sin vardag i såväl planerandet som utförandet av insatser.

Äldres insatser är personcentrerade och möjliggör en hög livskvalitet för den enskilde. Kvaliteten i verksamheterna ska vara hög och insatserna präglas av kontinuitet och bidrar till trygghet för den enskilde. En nära samverkan mellan förvaltningen och regionens hälso- och sjukvård fortsätter att utvecklas för att underlätta den äldres vardag och bidrar till högre kvalitet i verksamheterna. Förvaltningen arbetar för att erbjuda samtliga som skrivs ut från sjukvården ett tryggt och säkert mottagande i enlighet med Lagen om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård (LUS).

Ofrivillig ensamhet

Ofrivillig ensamhet hos äldre motverkas genom att fortsätta utvecklingen av sociala mötesplatser och träffpunkter. Där fysiska möten inte är möjligt ska verksamheten styra om till att erbjuda digitala aktiviteter. Mat- och måltider ska erbjudas med hög kvalitet och bidra till ökad livskvalitet för den äldre. Detta sker bland annat genom projekt matlyftet.

Kompetensförsörjning

Kompetenser inom äldreomsorgens utförarverksamheter fortsätter att utvecklas. Språkkompetensen ska öka och utbildningssatsningar ska bedrivas inom flera områden i syfte att kvalitetssäkra verksamheterna. Cheferna ska utöva ett närvarande ledarskap och erbjudas kontinuerlig utbildning. En genomlysning av utbildningsbakgrunder och erfarenheter ska ske inom alla äldreomsorgens verksamheter i syfte att öka attraktiviteten i yrket, bredda kompetensen och föra in fler kompetenser med akademisk bakgrund.

Kompetensförsörjningen inom området äldre med demenssjukdom fortsätter att utvecklas för medarbetare inom både förvaltningens utförande och myndighetsutövande verksamheter.

Utveckling av verksamheten

Verksamheterna ska präglas av innovativa arbetssätt genom hög grad av digitalisering och välfärdsteknik. Vid Sättra vård- och omsorgsboende inrättas ett demenscentrum i nära samverkan med regionen, civilsamhället och näringslivet.

Uppsökande arbete

Den förebyggande och uppsökande verksamheten utvecklas genom införandet av äldrefältare. Syftet är att identifiera sårbara grupper och erbjuda tidiga och frivilliga insatser. Äldrefältare ska vara ett tillgängligt stöd genom att digitala plattformar används för att sprida information och erbjuda möten där fysiska träffar inte är möjligt. Förvaltningens biståndsbedömare arbetar med systematisk uppsökande verksamhet för att motverka ofrivillig ensamhet bland äldre.

Rättssäkerhet

Biståndsbedömningen ska vara rättssäker och likställd. Biståndshandläggare har ett förebyggande perspektiv och är särskilt uppmärksamma på hur insatser genom bistånd, service eller annat stöd kan minska otrygghet och social isolering hos äldre.

Medel för tryggt mottagande i hemmet

Förvaltningen ansöker tillsammans med Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd om medel för tryggt mottagande i hemmet. Målsättningen med insatsen är skapa en trygg och säker hemgång för den äldre efter sin sjukhusvistelse i samverkan.

Äldrevänlig stad

För att nå målet med äldrevänlig stad har Världshälsoorganisationen identifierat olika temaområden som är särskilt viktiga att beakta och utveckla, bland annat bostäder och utomhusmiljöer, delaktighet, inflytande och social inkludering samt samhällsstöd och service. Många av dessa temaområden ingår i förvaltningarnas ordinarie ansvarsområden exempelvis att tillhandahålla socialtjänst och äldreomsorg av hög kvalitet utifrån äldres behov, att främja meningsfulla sociala aktiviteter i gemenskap med andra samt att förvaltningen samverkar med pensionärsrådet för att beakta äldres perspektiv i åtgärder för att öka tillgängligheten i stadsdelsnämndsområdet.

Nationella minoriteter

Nationella minoriteters rättigheter efterlevs bland annat genom aktiviteter som är anpassade till de nationella minoritetsspråken. Dessa aktiviteter genomförs där efterfrågan finns och förläggs till största delen till de öppna mötesplatserna för äldre. På så sätt tillgängliggörs aktiviteterna för så många som möjligt i målgruppen. Samråd sker med äldreförvaltningen kring hur dessa aktiviteter kan anpassas och genomföras.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet framför allt till:

- Mål 3 - God hälsa och välbefinnande (idrottsförvaltningen och socialförvaltningen)
- Mål 5 - Jämställdhet (stadsledningskontoret)
- Mål 10 - Minskad ojämlikhet (stadsledningskontoret)

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel boende på vård- och omsorgsboende som upplever att måltiden är en trevlig stund på dagen	72 %	Tas fram av nämnd	År

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel boende på vård- och omsorgsboende som upplever att möjligheten att komma utomhus är bra	63 %	Tas fram av nämnd	År
Andel digital nattillsyn i hemtjänsten	0 %	Tas fram av nämnd	År
Andel digitala inköp i hemtjänsten	3 %	Tas fram av nämnd	År
Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs i hemtjänsten	86 %	86 %	År
Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs på vård- och omsorgsboende	72 %	78 %	År
Andel smarta lås i hemtjänsten	0 %	Tas fram av nämnd	År
Andel trygga omsorgstagare i hemtjänsten	81 %	Tas fram av nämnd	År
Andel trygga omsorgstagare i vård- och omsorgsboende	84 %	Tas fram av nämnd	År
Andelen nöjda omsorgstagare i dagverksamhet	95 %	93 %	År
Andelen nöjda omsorgstagare i hemtjänst	86 %	86 %	År
Andelen nöjda omsorgstagare i vård- och omsorgsboende	76 %	82 %	År
Antal personal en hemtjänsttagare med minst två besök om dagen möter under en 14-dagarsperiod	10	Max 10 personer	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Kommunstyrelsen ska i samarbete med socialnämnden, äldrenämnden och stadsdelsnämnderna utreda ansvarsfördelning och kostnadsansvar för personer över 65 år i behov av insatser från individ- och familjeomsorgen eller socialpsykiatri	2021-01-01	2021-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med äldrenämnden och stadsdelsnämnderna se över indikatorerna utifrån såväl ett äldre- som ett verksamhetsperspektiv inom äldreomsorgen i syfte att i samband med Essets införande komplettera eller ersätta underlagen för desamma, eller ändra indikatorer inom verksamhetsområdet	2021-01-01	2021-12-31
Kommunstyrelsen ska i samråd med äldrenämnden och stadsdelsnämnderna bedriva ett strategiskt utvecklingsarbete kring personal- och kompetensförsörjning inom äldreomsorgen samt vid behov i samverkan med arbetsmarknadsnämnden	2021-01-01	2021-06-30
Kommunstyrelsen ska tillsammans med äldrenämnden och i samråd med stadsdelsnämnderna utreda hur avtals- och verksamhetsuppföljningen inom äldreomsorgen ska organiseras	2021-01-01	2021-12-31
Äldrenämnden ska i samarbete stadsdelsnämnderna och Micasa genomföra en utredning av hörselmiljöerna på stadens äldreboenden och att ta fram förslag på förbättringsåtgärder	2021-01-01	2021-12-31
Äldrenämnden ska i samarbete med idrottsnämnden och stadsdelsnämnderna vidareutveckla det förebyggande och uppsökande arbetet i syfte att säkerställa en stadsgemensam bottenplatta	2021-01-01	2021-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna ta fram och införa ett obligatoriskt introduktions- och traineeprogram för enhetschefer inom äldreomsorgen	2021-01-01	2021-12-31
Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna undersöka förutsättningarna för att driva viss profilboende-verksamhet i egen regi	2021-01-01	2021-12-31
Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna genomföra ett pilotprojekt med daglig verksamhet för personer med lättare intellektuell funktionsnedsättning integrerad på ett av stadens äldreboenden	2021-01-01	2021-12-31
Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna pilottesta elektroniska inkontinensutredningshjälpmedel i syfte att utreda om ett breddinförande är lämpligt.	2021-01-01	2021-12-31
Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda och införa utsedd biståndshandläggare inom äldreomsorgen	2021-01-01	2021-12-31
Äldrenämnden ska i samråd med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utreda efterfrågan av äldreomsorg för förvaltningsområdet judiska och romska i samråd med de berörda nationella minoriteterna	2021-01-01	2021-12-31
Äldrenämnden ska i samråd med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utreda hur stadens hälso- sjukvårds organisation kan stärkas i syfte att säkerställa likställighet och tillgång till likvärdig vård och omsorg	2021-01-01	2021-12-31
Äldrenämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna kartlägga, analysera och ge förslag på hur arbetet med geografiska team i hemtjänsten kan utvecklas för att säkerställa målet om kontinuitet om max 10 pers per 14 dagar	2021-01-01	2021-12-31
Äldrenämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna se över hörselmiljöerna ur ett verksamhetsperspektiv inom stadens äldreomsorg	2021-01-01	2021-12-31
Äldrenämnden ska tillsammans med kommunstyrelsen och i samarbete med stadsdelsnämnderna göra en översyn av arbetsmiljön inom hemtjänsten	2021-01-01	2021-12-31
Äldrenämnden ska tillsammans med kommunstyrelsen och i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda vilka eventuella områden inom äldreomsorgen som med fördel kan organiseras inom stadens äldreregionområden	2021-01-01	2021-12-31
Äldrenämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna ta fram en stadsgemensam bottenplatta för anhängigtöd inom äldreområdet	2021-01-01	2021-12-31
Äldrenämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna ta fram och införa en obligatorisk introduktionsutbildning för alla medarbetare inom äldreomsorgen	2021-01-01	2021-12-31
Äldrenämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna testa möjligheten att genom tekniska lösningar öka rörelsefriheten för boende med demens vid vård- och omsorgsboende samt identifiera eventuella etiska problem som behöver hanteras kopplat till detta	2021-01-01	2021-12-31

Nämndmål:

Skärholmens äldre invånare är trygga och har tillgång till insatser som präglas av hög kvalitet och självbestämmande

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå målet:

- Biståndshandläggare har ett förebyggande perspektiv.

- Fortsatt satsning inom demensområdet.
- Fortsatt utveckling av kvaliteten med fokus på digital välfärdsteknik.
- Äldre som lider av ofrivillig ensamhet erbjuds sociala mötesplatser och förebyggande insatser, även digitalt.
- Utbildningssatningar, med speciellt fokus på vidareutbildning inom språkkompetens samt teknik och digitalisering.

Förväntat resultat

Se indikatorerna kopplade till detta mål på verksamhetsområdesmåls- och nämndmålsnivå för att se hur det förväntade resultatet följs upp.

Omsorgstagarna inom äldreomsorgen är trygga med de insatser som ges.
Omsorgstagarna inom äldreomsorgen är nöjda med de insatser som ges
Medarbetarna inom äldreomsorgen har hög kompetens och fortsätter utveckla användandet av digital välfärdsteknik i omsorgsarbetet.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Påbörja arbetet, tillsammans med externa aktörer, med att upprätta ett demenscentrum vid Sättra vård- och omsorgsboende	2021-01-01	2021-12-31
Äldrefältare inrättas i syfte att stärka det uppsökande och förebyggande arbetet	2021-01-01	2021-12-31
Öka tillgängligheten vid förvaltningens träffpunkter och öppna mötesplatser	2021-01-01	2021-12-31

KF:s inriktningsmål:

2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Under kommunfullmäktiges inriktningsmål *En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt* är fem verksamhetsområdesmål insorterade:

- *Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv*
- *Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov*
- *Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet*
- *Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring*
- *Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö*

Under respektive verksamhetsområdesmål summeras förvaltningens prioriteringar för att bidra till inriktningsmålet.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv

Summering av förvaltningens prioritering för 2021:

- Med stöd av Stockholm Business Region (SBR) och med utgångspunkt i näringslivspolicyn revidera och implementera handlingsplan för näringslivssamverkan, i syfte att stärka det lokala näringslivet och verka för möjligheten till nyetablering av näringslivsaktörer och fler arbetstillfällen, exempelvis i centrummiljöerna och befintliga industri- och handelsområden.
- Etablera ett lokalt näringslivsråd, koordinerat med den näringslivsdialog som drivs under ledning av SBR.
- Stärka stadsdelsnämndsområdets position, bland annat genom samverkan med näringslivet och andra berörda aktörer samt genom samordnade kommunikationsinsatser.

Näringslivspolicyn i Stockholm klargör att ambitionsnivån ska höjas när det gäller företagsklimatet. Denna ambition är än mer viktig mot bakgrund av den pågående pandemin och dess konsekvenser. Ett integrerat näringslivsarbete främjar stadsdelsnämndsområdets tillväxt och har också en positiv inverkan på andra prioriterade områden, exempelvis förvaltningens innovationskraft och effektivitet. Motsatt skapar flera av de prioriterade områdena, exempelvis en trygg, attraktiv och ren stadsmiljö ökade förutsättningar för tillväxt av det lokala näringslivet och för etableringar av nya näringslivsaktörer. Därmed blir det viktigt för förvaltningen att framåt säkerställa att olika prioriterade områden och arbetet inom samtliga avdelningar skapar goda möjligheter för näringslivsutveckling. Samverkan och utvecklade arbetssätt internt och med aktörer i och utanför staden – som stadsledningskontoret, SBR, arbetsmarknadsförvaltningen, olika näringslivsaktörer samt akademien blir avgörande för att utveckla näringslivsarbetet.

Implementering av näringslivspolicy

Med stöd av SBR och utifrån den näringslivsdialog som skedde hösten 2020 ska förvaltningen implementera näringslivspolicyn. Nedan redogörs för förvaltningens inriktning per fokusområde i policyn:

1. Stimulera tillväxt och företagsamhet

2. Förbättra service tillgänglighet och myndighetsutövning

- Inrätta en lokal funktion i förvaltningen med uppgift att stödja tillväxt och nyetablering av företag. Funktionen ska samverka med den centrala funktionen för lokal näringslivsutveckling vid SBR.
- Etablera ett lokalt näringslivsråd, koordinerat med den näringslivsdialog som drivs under ledning av SBR.
- Stärka stadsdelsnämndsområdets position, bland annat genom samverkan med näringslivet och andra berörda aktörer samt genom samordnade kommunikationsinsatser.
- Via medborgarkontoret ge löpande stöd och vägledning i näringslivsfrågor.

3. Attraktivare miljöer och bättre framkomlighet

Förvaltningens arbete för att stärka företagarperspektivet i stadens trygghets- och platsaktiveringsarbete samt i plan- och stadsutvecklingsprocesser är en del av platsamverkan. Här ingår företagarperspektivet i relation till centrumområdena. Detta beskrivs under mål 1.2 *Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i.*

4. Ökad tillgången på arbetskraft med relevant kompetens

Förvaltningens arbete för stärkt tillgång på relevant kompetens sker framför allt genom insatser för Stockholmsjobb och feriearbete men också genom olika typer av samarbete med akademien. Detta beskrivs under mål 1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet framför allt till:

- Mål 8 - Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt (stadsledningskontoret och arbetsmarknadsförvaltningen)
- Mål 9 - Hållbar industri, innovationer och infrastruktur (stadsledningskontoret och Trafikkontoret)

Nämndmål:

Näringslivet i Skärholmen har stöd att utvecklas och är en viktig samverkanspart för förvaltningen

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå målet:

- Med stöd av Stockholm Business Region (SBR) och med utgångspunkt i näringslivspolicyn revidera och implementera handlingsplan för näringslivssamverkan, i syfte att stärka det lokala näringslivet och verka för möjligheten till nyetablering av näringslivsaktörer och fler arbetstillfällen, exempelvis i centrummiljöerna och befintliga industri- och handelsområden.
- Etablera ett lokalt näringslivsråd, koordinerat med den näringslivsdialog som drivs under ledning av SBR.
- Stärka stadsdelsnämndsområdets position, bland annat genom samverkan med näringslivet och andra berörda aktörer samt genom intensifierade och samordnade kommunikationsinsatser.

Förväntat resultat

Indikatorer för en effektiv uppföljning av näringslivsarbetet kommer att utvecklas under 2021 som en del av implementeringen av handlingsplanen i enlighet med näringslivspolicyn.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov

Summering av förvaltningens prioritering för 2021:

- Investeringar och reinvesteringar sker med fokus på att skapa trygga och attraktiva miljöer.
- Samverkan för en hållbar stadsutveckling inom Fokus Skärholmen.
- Fortsatt utveckling och implementering av nya digitala former för medborgardialog och medborgarinflytande.
- Inkluderande stadsplanering där förvaltningen utvecklar nya digitala former i syfte att

tillgängliggöra medborgardialogen vid planering av och investering i utemiljöer.

Drygt 6 000 bostäder är i olika planeringsskeden inom Fokus Skärholmen, Förbifart Stockholm byggs och Spårväg syd, med bytespunkt bland annat i anslutning till Skärholmens centrum är i planeringsskedet. Skärholmen har härmed potential att växa till en framtida central plats i regionen, samtidigt som förutsättningarna för ett levande och innehållsrikt vardagsliv i Skärholmen behöver stärkas genom fortsatta satsningar på den offentliga miljön.

Stadsutvecklingsprojektet Fokus Skärholmen

Den utveckling som nu sker i stadsdelsnämndsområdet ska bidra till ett tryggt, aktivt, levande och innehållsrikt lokalsamhälle. Samverkan med berörda parter för samordnade kommunikationsinsatser är en viktig del av detta arbete. Samverkan sker också i syfte att säkerställa en god tillgång till likvärdiga boendelösningar, ett stärkt lokalt näringsliv, attraktivitet för nya företagsetableringar och arbetsplatser, god samhällsservice samt planeringsprocesser som inkluderar invånarna. Förvaltningen bevakar stadsdelsnämndsområdets lokala behov och verkar för en socialt sammanhållen stad med stärkta strategiska samband i enlighet med översiktsplanen.

Kulturverksamhet och kultur i offentlig miljö

Förvaltningen identifierar och bevakar tidigt i stadsplaneringen behov, förutsättningar och möjliga platser för kultur och föreningsliv i enlighet med kulturstrategiska programmet i syfte att skapa trygga och attraktiva stadsdelar.

Lokala investeringar och behov

Förvaltningen genomför investeringar och reinvesteringar för ett varierat utbud av utemiljöer för att främja trygghetsskapande och socialt värdeskapande faktorer så som kultur, folkliv och levande utemiljöer. Förvaltningen bevakar lokala behov och förutsättningar med hänsyn till natur och kulturmiljö i stadsbyggnadsprocessen. Under 2021 fortsätter etableringen av Vårbergstoppen, Sättradalsparken, Sättrastrandbadets brygga, skateramp i Ängens parklek. *Ytterligare information om dessa investeringar finns under rubriken Investeringar.* Upprustning av markutrustning och parkvägsbeläggning så som asfalt, parkbänkar samt skräpkorgar genomförs enligt förvaltningens prioriteringsordning.

För att utveckla medborgarnas delaktighet i stadsplaneringen arbetar förvaltningen vidare med att implementera den digitala dialogplattformen i syfte att tillgängliggöra medborgardialog samt möjliggöra transparens och delaktighet för invånarna vid planering av och investering i utemiljöer. Förvaltningen identifierar och åtgärdar kontinuerligt hinder för framkomlighet i den offentliga miljön i samarbete med rådet för funktionshinderfrågor och pensionärsrådet

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet framför allt till:

- Mål 5 - Jämställdhet (stadsledningskontoret)
- Mål 11 - Hållbara städer och samhällen (exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret)

Men också indirekt till:

- Mål 1 - Ingen fattigdom (arbetsmarknadsförvaltningen och socialförvaltningen)
- Mål 3 - God hälsa och välbefinnande (idrottsförvaltningen och socialförvaltningen)

- Mål 10 - Minskad ojämlikhet (stadsledningskontoret)
- Mål 16 - Fredliga och inkluderande samhällen (stadsledningskontoret)

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Antal färdigställda bostäder med särskild service (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	1	Tas fram av nämnd	År

Nämndmål:

Skärholmens bostadsbyggande är hållbart och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå målet:

- Investeringar och reinvesteringar sker med fokus på att skapa trygga och attraktiva miljöer.
- Samverkan för en hållbar stadsutveckling inom Fokus Skärholmen.
- Fortsatt utveckling och implementering av nya digitala former för medborgardialog och medborgarinflytande.
- Inkluderande stadsplanering där förvaltningen utvecklar nya digitala former i syfte att tillgängliggöra medborgardialogen vid planering av och investering i utemiljöer.

Förväntat resultat

Se indikatorerna kopplade till detta mål på verksamhetsområdesmåls- och nämndmålsnivå för att se hur det förväntade resultatet följs upp.

Invånare i stadsdelsnämndsområdet vet var de ska vända sig om de vill vara delaktiga i utvecklingen av sin stadsdel, när det gäller parker, lekplatser och parklekar.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andelen personer som vet vart de ska vända sig om de vill vara delaktiga i utvecklingen av sin stadsdel, när det gäller parker, lekplatser och parklekar	43 %		År
Antal planerade projekt som innehåller bostäder för målgruppen inom socialpsykiatri och LSS	4 st		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Barn och unga med funktionsnedsättning erbjuds delta i workshops i samband med införandet av ny digital plattform för medborgardialog	2021-01-01	2021-12-31
Förvaltningen fortsätter utveckling och implementering av digitala former för medborgardialog och medborgarinflytande	2021-01-01	2021-12-31
Förvaltningen kommer inom ramen för Fokus Skärholmen att lyfta behovet av seniorbostäder	2021-01-01	2021-12-31
Förvaltningen utreder möjligheterna att öka vistelsevärdet vid strandlinjen och förbereder för en ansökan om medel från central medelsreserv för "Stockholm vid vatten" i T1	2021-01-01	2021-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet

Summering av förvaltningens prioritering för 2021:

- Trygga och säkra gång- och cykelbanor med minskade konflikter mellan gående och cyklister.
- Åtgärder för framkomlighet till badplatserna.

Stadsdelsnämndsområdet har ett nätverk med drygt 4,5 mil gång- och cykelbanor. Då uppdelning mellan ytor avsedda för gående och cyklister inte är markerade uppstår ibland konflikter mellan cyklister och personer som rör sig till fots eller på andra sätt. Under sommarsäsongen ökar trafik- och parkeringsbelastningen i anslutning till badplatserna. Situationen förvärrades under sommaren 2020 då det var ett extremt högt besöksstryck på badplatserna i området.

Arbetsmaskiner

Förvaltningen bedriver grundskötsel av utemiljöer i egen regi. Verksamheten använder sig av ett antal arbetsverktyg och fordon vilka kan bytas ut till fossilfria eller energisnåla alternativ. Förvaltningen söker i samband med verksamhetsplan 2021 klimatinvesteringsmedel för utbyte av samtliga arbetsmaskiner inom stadsmiljöverksamheten.

Gång- och cykelbanor

Under 2021 avser förvaltningen att markera gång- och cykelsträckorna med målad linje mellan utrymmet för gående respektive cyklister i stråk som utgör strategiska samband enligt översiktsplanen.

Badplatser

För att garantera framkomligheten för räddningstjänsten vid områdets badplatser samarbetar förvaltningen med polisen, parkeringsbolag (Europark) och trafikkontoret. Fokus ligger för förvaltningens del på att hålla vägbommar mellan gatumark och parkmark stängda och låsta samt att uppmärksamma felparkerade bilar. Förvaltningen planerar en översyn gällande åtgärder för att garantera god framkomlighet för utryckningsfordon till badplatserna i samarbete med berörda aktörer.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet framför allt till:

- Mål 11 - Hållbara städer och samhällen (exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret)
- Mål 5 - Jämställdhet (stadsledningskontoret)

Men också indirekt till:

- Mål 1 - Ingen fattigdom (arbetsmarknadsförvaltningen och socialförvaltningen)
- Mål 3 - God hälsa och välbefinnande (idrottsförvaltningen och socialförvaltningen)
- Mål 10 - Minskad ojämlikhet (stadsledningskontoret)
- Mål 16 - Fredliga och inkluderande samhällen (stadsledningskontoret)

Nämndmål:

I Skärholmen är det enkelt och tryggt att cykla och promenera inom och mellan stadsdelar samt till angränsande områden

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå målet:

- Trygga och säkra gång- och cykelbanor med minskade konflikter mellan gående och cyklister.
- Åtgärder för framkomlighet till badplatserna.

Förväntat resultat

Se indikatorerna kopplade till detta mål på verksamhetsområdesmåls- och nämndmålsnivå för att se hur det förväntade resultatet följs upp.

Invånare i stadsdelsnämndsområdet upplever att det är lätt att ta sig fram i den stadsdelen de bor i till fots och med cykel.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
♀ Det är lätt att ta sig fram i min stadsdel på cykel	68 %		År
♀ Det är lätt att ta sig fram i min stadsdel till fots	87 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen ansöker om klimatinvesteringsmedel för utbyte av arbetsmaskiner till eldrivna varianter	2021-01-01	2021-12-31
Förvaltningen färdigställer en sträcka med målad separation mellan gående- och cyklistutrymme i stråket Skärholmen- Vårberg identifierat som ett strategiskt samband i stadens översiktsplan	2021-01-01	2021-12-31
Förvaltningen följer och bevakar bergbaneprojektet och dess tidsplan	2021-01-01	2021-12-31
Förvaltningen genomför åtgärder för ökad framkomlighet till badplatserna	2021-01-01	2021-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring

Summering av förvaltningens prioritering för 2021:

- Det kulturstrategiska programmet implementeras inom ramen för förvaltningens arbete med platssamverkan.
- Utveckling och breddning av fritidsverksamheten för att nå fler målgrupper.
- Utveckling av kulturutbudet i de öppna verksamheterna.

Barn som bor i Skärholmens stadsdelsnämndsområde besöker simhallar, bibliotek och fritidsgårdar i större utsträckning än barn i andra områden i Stockholms stad. Samtidigt deltar barnen i stadsdelsnämndsområdet i lägre grad i organiserad idrotts- och kulturverksamhet. I 2020 års skolenkät framgår att 68 % av barnen i årskurs 5 och 8 i stadsdelsnämndsområdet

deltar i föreningslivet, jämfört med 73 % i staden som helhet. Barnen är också mindre nöjda med tillgång på såväl kultur- som idrottsaktiviteter än stadens genomsnitt och inskrivningsgraden i kulturskolan är lägre i Skärholmens stadsdelsnämndsområde än i övriga staden.

Kultur

Förvaltningen arbetar under 2021 med kontinuerlig utveckling av kulturutbud i förskolor, öppna förskolor, parklekar och fritidsverksamheter samt i verksamheter för äldre och för personer med funktionsnedsättning. Utbudet ska spegla den mångfald som finns i stadsdelsnämndsområdet. Ambitionen är att invånarna ska ha likvärdig tillgång till aktiviteter och att verksamheterna ska utformas så att alla tryggt ska kunna ta del av utbudet.

Kultur och aktiviteter för äldre och personer med funktionsnedsättning erbjuds digitalt när träffpunkter och mötesplatser inte är tillgängliga.

Fritidsverksamhet

Förvaltningens fritidsverksamhet består av parklekar för målgruppen 6-12 år samt mötesplatser och träffpunkter för målgruppen 13-19 år. Fritidsverksamheten utvecklas kontinuerligt utifrån ungas behov och önskemål om vad som ger en meningsfull fritid. Verksamheten strävar efter att vara välkomnande för alla och förvaltningen arbetar särskilt för att hitta sätt att nå grupper som idag inte nås i fritidsgårdsverksamheterna, exempelvis flickor och nyanlända. Förvaltningens fritids- och mötesplatser ska vara inbjudande och skapa delaktighet för barn och unga med funktionsnedsättningar samt för unga hbtq-personer. Försök med mobil och digital fritidsverksamhet genomförs. Fritidsverksamheten samverkar med civilsamhället för att lotsa unga till ledarledda fritidsaktiviteter och till studiehjälp. För den äldre målgruppen, 16-19 år, fokuserar fritidsverksamheten på att slussa vidare till arbetsliv eller vidareutbildning. Inspiration och kunskapsutbyte sker genom samarbeten med föreningslivet och fritidsverksamheter i andra stadsdelsnämndsområden.

Kulturstrategiskt program för Stockholms stad

Förvaltningen kommer inom platsamverkan att utveckla arbetet med platsaktivering i enlighet med det kulturstrategiska programmet. Aktörer inom den egna förvaltningen, stadens förvaltningar och bolag, lokala kulturutövare, kulturella näringsidkare och civilsamhälle samverkar över administrativa gränser kring de strategier som redovisas i Kulturstrategiska programmet i syfte att utveckla trygga, attraktiva och kulturellt levande offentliga miljöer. Genom ett nära samarbete med civilsamhället ökar tilliten och förtroendet för stadens verksamheter. Aktuella lägesbilder och prioriterade områden tas fram och utgör grund för att arbeta praktiskt för ökad rörelse, trygghet och trivsel vid specifika platser. Strukturer utvecklas för att tidigt integrera kulturperspektivet i stadsbyggnadsprocessen. För närmare beskrivning av arbetet med trygghet och platsamverkan se under mål 1.2. *Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i.*

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet framför allt till:

- Mål 5 - Jämställdhet (stadsledningskontoret)
- Mål 11 - Hållbara städer och samhällen (exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret)

Men också indirekt till:

- Mål 3 - God hälsa och välbefinnande (Idrottsförvaltningen och socialförvaltningen)
- Mål 10 - Minskad ojämlikhet (stadsledningskontoret)
- Mål 16 - Fredliga och inkluderande samhällen (stadsledningskontoret)

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel barn och ungdomar som deltar i idrottsaktiviteter på fritiden	67 %	67 %	År
 Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till idrottsaktiviteter	69 %	75 %	År
 Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till kulturaktiviteter på fritiden	66 %	76 %	År
 Andel ungdomar som deltar i föreningsliv	58 %	65 %	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kulturnämnden ska samverka med idrottsnämnden och stadsdelsnämnderna inom ramen för fältassistenternas förebyggande arbete utveckla ett arbetssätt för att nå målgrupper som inte deltar i fritidsaktiviteter i lika hög utsträckning, vid behov i samverkan med arbetsmarknadsnämnden.	2021-01-01	2021-12-31

Nämndmål:

Skärholmens invånare har tillgång till ett modernt och varierat utbud av kultur, idrott- och fritidsaktiviteter samt öppna verksamheter

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå målet:

- Det kulturstrategiska programmet implementeras inom ramen för förvaltningens arbete med platssamverkan.
- Utveckling och breddning av fritidsverksamheten för att nå fler målgrupper.
- Utveckling av kulturutbudet i de öppna verksamheterna.

Förväntat resultat

Se indikatorerna kopplade till detta mål på verksamhetsområdesmåls- och nämndmålsnivå för att se hur det förväntade resultatet följs upp.

Barn och unga i stadsdelsnämndsområdet har en trygg och meningsfull fritid.

Stadsdelsnämndsområdet har ett starkt och aktivt civilsamhälle.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel flickor och pojkar som uppger att de känner sig trygga när de besöker förvaltningens fritidsgårdsverksamheter	85 %		År
 Andel invånare som upplever att det finns goda möjligheter till aktiviteter i parker och naturområden i den stadsdel där de bor	63 %		År

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Antal flickor och pojkar som besöker förvaltningens fritidsgårdsverksamheter per dag	80 st		Tertial
Antal flickor och pojkar som besöker förvaltningens parklekar per dag	60 st		Tertial
Antal föreningar som ansöker om föreningsstöd hos Skärholmens stadsdelsnämnd	25 st		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen ser över nämndens riktlinjer för föreningsstöd och tar fram ett justerat förslag i linje med kommunstyrelsen stadsövergripande inriktning	2021-01-01	2021-12-31
Förvaltningen utvecklar uppföljning och styrning av fritidsverksamheten	2021-01-01	2021-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

Summering av förvaltningens prioritering för 2021:

- Kapacitet i utemiljöerna att hantera klimatrelaterade påfrestningar som ökad nederbörd samt längre och mer intensiva värmeböljor. Åtgärderna genomförs i samband med planerade investeringar.
- Förstärkning av betydelsefulla kärnområden inom naturreservatet och i parkmark. Åtgärderna fokuseras på ek-, tall- och gräsmarksmiljöer samt livsmiljöer för groddjur.
- Energieffektivisering i stadens utomhusanläggningar. Möjliga energieffektiviserande åtgärder i förvaltningens lokaler kartläggs.
- Recirkulation av materiella resurser främjas i förvaltningens verksamheter. Möjligheter till källsortering i förvaltningens inhyrda lokaler förbättras. Rutiner kring återbruk av inventarier införs.
- Krav som främjar hållbar konsumtion ställs vid lokala upphandlingsprocesser. Samtliga genomförda upphandlingar under innehåller klausuler som möter relevanta krav i stadens miljöprogram.

Inköp av livsmedel genomförs inom ramen för centrala avtal medan försörjning av färdiga måltider upphandlas av förvaltningen. Lite mindre än hälften av det totala värdet av inköpta måltider och livsmedel utgörs av ekologiska måltider och livsmedel. När det är möjligt köper förvaltningen in närodlade livsmedel. Matavfall samlas in från 70 % av lokalerna med möjlighet för sådan insamling. Typen av avfall som kommer från förvaltningens verksamheter varierar, men en gemensam nämnare är matsvinn.

Stadsdelsnämndsområdet har totalt 320 hektar park- och naturmark som har kapacitet att hantera effekter av extrema klimatrelaterade vädervariationer såsom skyfall och värmeböljor. Sätterskogens naturreservat är ett kärnområde med höga biologiska värden där brynzoner med stora ekar och branta sluttningar där barrskog finns bevarade. Reservatet utgör också den innersta spetsen av Bornsjökilen, som kopplar ihop stora naturområden utanför kommunen med stadens gröna struktur.

Minskad klimatpåverkan från konsumtion

Förvaltningen har säkerställt lokal tillgång till verktyget Hantera Livs med syfte att analysera inköp av livsmedel inom samtliga verksamheter. För att minska klimatpåverkan från konsumtion inkluderar förvaltningen relevanta klimatkrav i upphandlingsprocessen för färdiga måltider för verksamheterna äldreomsorg och daglig verksamhet.

Minskade växthusgasutsläpp och energieffektivisering

Förvaltningen har som ambition att inom kommande år ha bytt ljuskällorna till LED i samtliga utomhusanläggningar. När utbytena är genomförda beräknar förvaltningen en besparing på 4 818 KWh/år. Förvaltningen söker i samband med verksamhetsplan 2021 klimatinvesteringsmedel för utbyte till LED belysning i Borgmästare Skyttes park och Sättradals bollplan. Under 2021 kommer förvaltningen söka klimatinvesteringsmedel för utbyte av lampor och vitvaror till energieffektiva alternativ där så är möjligt.

Klimatanpassning

Stadsdelsnämndsområdets tålighet mot klimatrelaterade händelser ökar genom förstärkningsåtgärder såsom anläggning av infiltrationsytor, växtbäddar med biokol och plantering av tåliga träd för skugga. Inom ramen för arbetet med klimatanpassning ansöker förvaltningen om klimatinvesteringsmedel för växtbäddar i Fas 2 Sättradalsparken i samband med verksamhetsplan 2021.

Minskad resursanvändning och ökad recirkulation av materiella resurser

Förvaltningen kartlägger under 2021 möjligheterna till källsortering av de kategorier av avfall som enligt lagstiftning ska sorteras i samtliga lokaler inhyrda av förvaltningen. I de lokaler där det är relevant utifrån avtal kompletterar förvaltningen möjligheterna till källsortering. Förvaltningens förskolor kommer under en period kartlägga matsvinn från serverade tallrikar. Onödiga engångsartiklar kommer under året att fasa ut. En rutin för användning av Stocket eller förvaltningens oanvända inventarier som första möjlighet istället för inköp av möbler implementeras.

Biologisk mångfald och rekreativa värden

Arbetet med att förstärka betydelsefulla kärnområden inom naturreservatet och på parkmark fortsätter under 2021 i tätt samarbete med miljöförvaltningen. Förvaltningen ansöker om medel för biologisk mångfald för friställning och restaurering av ekområden i Bredäng, förstärkning av bofågelpplatser i tallmiljöer, inplantering av växter för att främja pollinatörer samt slåtter med upptag i Vårbergstoppen. Inom ramen för arbetet med naturreservatet ansöker förvaltningen om medel för åtgärder som främjar livsmiljöer för groddjur såsom anläggning av en ny damm i Bredäng samt friställning och omläggning av Borgmästare Skyttes damm. Medel söks också för att utöka ytorna för betesdjur vid Mälarhöjdsbadet samt restaurering av ängsmarksytor med slåtter.

Krav gällande ekologiskt producerade varor, ökat utbud av vegetariska livsmedel, god djurhållning samt användning av Världsnaturfondens köttguide och konsumentguide för fisk ställs i upphandlingsprocessen av färdiga måltider för äldre omsorg, hemtjänsten och daglig verksamhet. Inköp av måltider och livsmedel sker utifrån ”Strategin för god, hälsosam och klimatsmart mat”.

Giftfria verksamheter

Arbetet för en kemikaliesmart och giftfri förskola fortsätter med Kemikaliecentrums

vägledning som utgångspunkt. Förvaltningen verkar för en giftfri miljö i såväl förskolan som dess närområde, genom att ersätta material som har kända och farliga egenskaper och inte använda sådana vid nybyggnation. Flera av förvaltningens förskolor ansöker om att erhålla Skolverkets utmärkelse ”Skola för hållbar utveckling”. Goda exempel på hur förskolor kan arbeta med hållbar utveckling sprids inom staden bland annat genom miljösamordnarnätverket. Arbetet med att efterleva krav avseende användning av Byggvarubedömningen fortsätter i förvaltningens bygg- och anläggningsentreprenader.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet framför allt till:

- Mål 5 - Jämställdhet (stadsledningskontoret)
- Mål 11 - Hållbara städer och samhällen (exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret)

Men också indirekt till:

- Mål 1 - Ingen fattigdom (arbetsmarknadsförvaltningen och socialförvaltningen)
- Mål 3 - God hälsa och välbefinnande (idrottsförvaltningen och socialförvaltningen)
- Mål 10 - Minskad ojämlikhet (stadsledningskontoret)
- Mål 16 - Fredliga och inkluderande samhällen (stadsledningskontoret)

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel bygg- och anläggningsentreprenader i stadens regi som uppfyller stadens krav avseende användning av Byggvarubedömningen (BVB) eller därmed jämförliga system	100 %	100 %	År
 Andel hämtställen med matavfallsinsamling av hämtställen med möjlighet till matavfallsinsamling	80 %	80 %	År
 Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel	60 %	60 %	År
 Klimatpåverkan från upphandlade livsmedel och måltider	1,8 kg CO2 per kg livsmedel	1,8 kg CO2 per kg livsmedel	År
 Totalt köpt energi i stadens verksamheter	1,35 GWh	1945 GWh	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, utbildningsnämnden, trafiknämnden, äldre- och barnnämnden, stadsdelsnämnderna, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder, Micasa Fastigheter i Stockholm AB, SISAB samt Stockholm Vatten och Avfall AB implementera handlingsplanen för klimatanpassning vid skyfall och värmeböljor	2021-01-01	2021-12-31
 Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna ta fram en kravspecifikation för upphandling av naturskötsel	2021-01-01	2021-12-31
 Stadsdelsnämnderna ska ta fram riktlinjer för mat och måltid i förskolan i enlighet med måltidsstrategin	2021-01-01	2021-12-31
 Stockholm Vatten och Avfall AB ska i samarbete med trafiknämnden och stadsdelsnämnderna samt i samråd med kommunstyrelsen klargöra ansvarsfrågan i avtal för olika typer av dagvatten- och vattenanläggningar	2021-01-01	2021-12-31

Nämndmål:

Ekosystemtjänster och biologisk mångfald främjas i Skärholmens naturmiljöer

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå målet:

- Kapacitet i utemiljöerna att hantera klimatrelaterade påfrestningar som ökad nederbörd samt längre och mer intensiva värmeböljor. Åtgärderna genomförs i samband med planerade investeringar.
- Förstärkning av betydelsefulla kärnområden inom naturreservatet och i parkmark. Åtgärderna fokuseras på ek-, tall- och gräsmarksmiljöer samt livsmiljöer för groddjur.

Förväntat resultat

Se indikatorerna kopplade till detta mål på verksamhetsområdesmåls- och nämndmålsnivå för att se hur det förväntade resultatet följs upp.

Naturmiljöer tas om hand på sätt som gynnar biologisk mångfald och viktiga ekologiska funktioner.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel m2 naturvårdsåtgärder i prioriterade områden enligt miljöförvaltningens nya prioriteringsstöd som genomförs under året.	5 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen ansöker om klimatinvesteringsmedel för anläggning av växtbäddar med biokol i fas 2 av investering i Sätredalsparken	2021-01-01	2021-12-31
Förvaltningen ansöker om medel för biologisk mångfald för friställning och restaurering av ekområden i Bredäng, förstärkning av bofågelplatser i tallmiljöer samt inplantering av växter för att främja pollinatörer i ängsmark	2021-01-01	2021-12-31
Förvaltningen ansöker om medel för skötsel av naturreservat för åtgärder som främjar livsmiljöer av groddjur, utökad friställning och restaurering av ängsmarker samt anläggning av kulturhistoriska- och informationsskyltar	2021-01-01	2021-12-31
Förvaltningen bistår miljöförvaltningen i arbetet med att utreda lämpliga biotopskyddsområden	2021-01-01	2021-12-31
Förvaltningen utreder badvattenkvaliteten vid Sättrastrandsbadet och vidtar nödvändiga åtgärder för att förbättra densamma inför kommande badsäsong	2021-01-04	2021-12-31

Nämndmål:

Nämndens verksamheter är giftfria och klimatsmarta

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå målet:

- Energieffektivisering i stadens utomhusanläggningar. Möjliga energieffektiviserande åtgärder i förvaltningens lokaler kartläggs.
- Recirkulation av materiella resurser främjas i förvaltningens verksamheter. Möjligheter till källsortering i förvaltningens inhyrda lokaler förbättras. Rutiner kring återbruk av inventarier

införs.

• Krav som främjar hållbar konsumtion ställs vid lokala upphandlingsprocesser. Samtliga genomförda upphandlingar under innehåller klausuler som möter relevanta krav i stadens miljöprogram.

Förväntat resultat

Se indikatorerna kopplade till detta mål på verksamhetsområdesmåls- och nämndmålsnivå för att se hur det förväntade resultatet följs upp.

Andelen inköpta ekologiska måltider och livsmedel ökar.

Klimatpåverkan från upphandlade livsmedel och måltider minskar.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
En kartläggning av möjliga energieffektiviseringar så som utbyte av lampor och vitvaror genomförs	2021-01-01	2021-12-31
Förskolorna ansöker om att erhålla Skolverkets utmärkelse "Skola för hållbar utveckling"	2020-01-01	2021-12-31
Förvaltningen ansöker om klimatinvesteringsmedel för utbyte till LED-belysning i Borgmästare Skyttes park och Sätredalsparkens bollplan	2021-01-01	2021-12-31
Förvaltningen ansöker om medel för åtgärder för giffri förskola	2021-01-01	2021-04-30
Förvaltningen fasar ut engångsartiklar från samtliga verksamheter med undantag för skydds- och hygienartiklar	2021-01-01	2021-12-31
Förvaltningen kartlägger möjlighet till källsortering av de avfallsfraktioner som enligt lagstiftning ska sorteras i samtliga lokaler inhyrda av förvaltningen	2021-01-01	2021-12-31
Förvaltningens samtliga verksamheter prioriterar inköp via Stocket eller återbruk av oanvända inventarier framför inköp av nya inventarier	2021-01-01	2021-12-31
Kockarna i förskolan mäter under en period matsvinnet för att kunna mäta miljö- och klimatpåverkan	2021-01-01	2021-12-31
Vid om- eller utbyggnad av förskolor ställer förvaltningen krav på att fastighetsägare projekterar utifrån krav på att certifiera med motsvarande Miljöbyggnad, lägst silver	2021-01-01	2021-12-31
Vid upphandlingar bevakar förvaltningen att krav från miljöprogrammet bemöts	2021-01-01	2021-12-31
Vägledningen för kemikaliesmart förskola används som stöd och inspiration i arbetet med att göra förskolor, parklekar och öppna förskolor kemikaliesmarta	2021-01-01	2021-12-31

KF:s inriktningsmål:

3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Under kommunfullmäktiges inriktningsmål *En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden* är två verksamhetsområdesmål insorterade:

- *Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser*
- *Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna*

Under respektive verksamhetsområdesmål summeras förvaltningens prioriteringar för att bidra till inriktningsmålet.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

Summering av förvaltningens prioritering för 2021:

- Redovisa en budget i balans. Vid eventuellt befarat underskott tas handlingsplaner fram i syfte att få en ekonomi i balans.
- En utvecklad uppföljningsmetod där förvaltningens ekonomifunktion och ledningsstöd arbetar närmare varandra implementeras. Cheferna har god kontroll på sin ekonomi och prognossäkerheten är hög.
- Arbeta för att anpassa förvaltningens verksamhet till förändringar i de ekonomiska förutsättningarna, utifrån underlag från stadsledningskontoret.

Förvaltningen har de senaste åren haft en god budgethållning och prognossäkerhet. Utöver detta har en uppföljningsmetod där förvaltningens ekonomifunktion och ledningsstöd arbetar närmare utvecklats. Inför budgetarbetet har väl avvägda prioriteringar av verksamhetsinriktning genomförts för att hålla en budget i balans.

Förvaltningens budget uppgår till 1 254,3 mnkr för verksamhetsåret. Den främsta förändringen jämfört med tidigare år är minskningen av statsbidraget generalschablon för nyanlända och minskning av intäkter från statsbidrag för ensamkommande flyktingbarn. Ersättningen upphör efter etableringsfasen som är två år och stadsdelsnämnderna bär därefter fullt kostnadsansvar för de nyanlända. Verksamheterna är budgeterade utifrån lagstiftningen kring förvaltningens uppdrag och stadens riktlinjer kring målgruppens behov. Prioritering har skett utifrån de redovisade aktiviteterna under inriktningsmålen.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	Tertial
 Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	Tertial
 Nämndens prognossäkerhet T2	+/-1 %	+/- 1 %	År

Nämndmål:

Nämnden har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå målet:

- Redovisa en budget i balans. Vid eventuellt befarat underskott tas handlingsplaner fram i syfte att få en ekonomi i balans.
- En utvecklad uppföljningsmetod där förvaltningens ekonomifunktion och ledningsstöd arbetar närmare varandra implementeras. Cheferna har god kontroll på sin ekonomi och prognossäkerheten är hög.
- Arbeta för att anpassa förvaltningens verksamhet till förändringar i de ekonomiska förutsättningarna, utifrån underlag från stadsledningskontoret.

Förväntat resultat

Se indikatorerna kopplade till detta mål på verksamhetsområdesmåls- och nämndmålsnivå för att se hur det förväntade resultatet följs upp.

Förvaltningen har en hög prognossäkerhet.
Förvaltningen har en god budgetföljsamhet.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

Summering av förvaltningens prioritering för 2021:

- Stärka cheferna i ledarskap avseende arbetsmiljöfrågor.
- Minskad sjukfrånvaro inom de enheter där sjukfrånvaron är hög.
- Förebyggande och stödjande insatser vid våld, hot och otillåten påverkan.
- Strategiskt arbete för kompetensförsörjning, stärkt av samlad kunskap i Skärholmsakademin.
- Utveckling av lokalförsörjningsprocessen, fortsatt arbete för ökad nyttjandegrad av förvaltningens lokaler och stärkt samverkan för samlokalisering av verksamheter.
- Arbetsmetod med analyser av förvaltningens hyreskostnadsutveckling utvecklas.
- Som ett planeringsstöd vid utveckling av lokalbeståndet utvecklas och implementeras arbetsmetoder med GIS (geografiskt informationssystem).
- Systematik i innovationsarbetet, med fokus på kunskapshöjning. Deltagande i stadens arbete med modernisering av sociala system.
- Ökad styrning och uppföljning genom processutveckling och intern kontroll.

I förvaltningen arbetar cirka 1 100 tillsvidareanställda där merparten arbetar i kärnverksamheterna äldreomsorgen, förskolan och socialtjänsten. Sjukfrånvaron har ökat som en följd av pandemin, dock i något lägre utsträckning än sammantaget i staden. Förvaltningen har det sista året genomfört utvecklingsarbete avseende arbetsmetoder och processer och arbetet kommer fortsätta under 2021.

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Covid-19 pandemin ställer krav på ett än högre fokus på det systematiska arbetsmiljöarbetet. Därför utvecklas arbetsmiljöutbildningen för chefer och skyddsombud och stödet till cheferna i systematiskt arbetsmiljöarbete stärks. Avseende sjukfrånvaro läggs särskilt fokus på den långa sjukfrånvaron och sjukfrånvaro på grund av arbetsrelaterad psykisk ohälsa. Förvaltningens handlingsplan för att motverka hot, våld och otillåten påverkan implementeras och lokala rutiner utarbetas. Förvaltningens arbete med det systematiska brandskyddsarbetet stärks.

Kompetensförsörjning

Arbetet med kompetensförsörjning bedrivs utifrån kompetensförsörjningsplanen, med inriktning på att utveckla och öka engagemanget bland medarbetare. Ett arbete inleds för att stärka det kommunikativa ledarskapet. Förvaltningen ökar också samarbetet med lärosäten och lokalt näringsliv i syfte att knyta till sig arbetskraft med rätt kompetens. Arbetet med

Skärholmsakademin utvecklas, för att samla och tillgängliggöra relevant kunskap. Här ingår arbetssätt för att säkerställa att producerade utbildningar utgår från de mest framträdande behoven, i relation till medborgar- och verksamhetsnytta.

Lokalförsörjning och samlokalisering

Stärkandet av processer för att uppnå en effektiv lokalförsörjning fortsätter: Utveckling av lokalbestånd, hög nyttjandegrad samt kostnadseffektivitet. Samverkan för möjligheter till samlokalisering ökar. Förvaltningen samverkar med stadsledningskontoret, övriga berörda aktörer i staden samt med externa parter kring idén om HUB 127 – en samlokaliserad plattform för dialog och för utveckling av aktiviteter och verksamhet till gagn för invånare och näringsliv.

Styrning, uppföljning, regelefterlevnad och effektivitet

Förvaltningen fortsätter arbetet med ett förvaltningsövergripande ledningssystem som kommer fortgå under flera år. Fokus under 2021 är övergripande styrnings- och uppföljningsprocesser samt verksamhets-specifika processer inom socialtjänst och verksamheter för personer med funktionsnedsättning och äldreomsorg. Strategisk kommunikation är ett viktigt verktyg för att stärka styrning och skapa en gemensam bild av mål och inriktning på kortare och längre sikt och ska stärkas.

För att säkerställa regelefterlevnad inom direktupphandlingar justerar förvaltningen riktlinjer och rutiner för upphandling och uppföljning av lokala avtal och genomför utbildningsinsatser. Arbeta med VINST (verktyg för inköp i Stockholms stad) fortsätter och arbete med kategoristyrning stärks. Arbetet med informationssäkerhet stärks under 2021.

Digitalisering och innovation

Förvaltningens avser att ta tillvara på digitaliseringens möjligheter, där så är möjligt med hänsyn till stadens system. För effekt är en ökad systematik, styrning och uppföljning i digitaliserings- och innovationsarbetet viktigt, i syfte att säkerställa mesta möjliga medborgar- och verksamhetsnytta. Kompetenshöjande insatser inom kommer att göras, inom ramen för Skärholmsakademin. Därtill deltar förvaltningen aktivt i stadens arbete med modernisering av sociala system. För att ta tillvara på kompetens kommer både intern och extern samverkan att främjas, bland genom samverkan med akademien.

Samtliga mer konkreta digitaliseringsinitiativ i verksamhetsplanen summeras nedan:

- Mål 1.1: Förvaltningen undersöker möjligheterna att erbjuda samhällsvägledning samt annan kommunal service, digitalt
- Mål 1.4: Öka brukarinflytandet genom att utveckla den digitala kompetensen kring hjälpmedel och välfärdsteknik
- Mål 1.5:
 - Äldre som lider av ofrivillig ensamhet erbjuds sociala mötesplatser och förebyggande insatser, även digitalt.
 - Utbildningssatsningar, med speciellt fokus på vidareutbildning inom språkkompetens samt teknik och digitalisering.
- Mål 2.2:
 - Fortsatt utveckling och implementering av nya digitala former för medborgardialog och medborgarinflytande.
 - Inkluderande stadsplanering där förvaltningen utvecklar nya digitala former i

syfte att tillgängliggöra medborgardialogen vid planering av och investering i utemiljöer.

- Mål 3.2: Arbetet med Skärholmsakademin, för att samla och tillgängliggöra relevant kunskap digitalt.
- Mål 3.2: Förvaltningen fortsätter arbetet med digitalt medverkande på stadsdelsnämndens sammanträden

Internationella sammanhang och samverkansytor

Då förvaltningen ser att pandemins påverkan på 2021 kommer vara fortsatt påtaglig avser förvaltningen att fokusera på kärnverksamhet samt andra prioriterade områden. Förvaltningen avser därmed inte att prioritera deltagande i några internationella sammanhang eller samverkansytor.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet framför allt till:

- Mål 5 - Jämställdhet (stadsledningskontoret)
- Mål 8 - Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt (stadsledningskontoret och arbetsmarknadsförvaltningen)
- Mål 9 - Hållbar industri, innovationer och infrastruktur (stadsledningskontoret och trafikkontoret)

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Aktivt Medskapandeindex	82	82	År
 Andel av personalkostnader inom socialtjänstens myndighetsutövning som är för externa konsulter	0 %	Tas fram av nämnd	Tertial
 Andel upphandlade avtal där kontinuerlig uppföljning genomförts	90 %	90%	År
 Andel upphandlingar där marknadssdialog har genomförts	50 %	Tas fram av nämnd/styrelse	År
 Index Bra arbetsgivare	84	84	År
 Sjukfrånvaro	10 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
 Sjukfrånvaro dag 1-14	4,5 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska ansvara för förvaltningen av Esset med stöd av arbetsmarknadsnämnden, socialnämnden, äldrenämnden, överförmyndarnämnden och stadsdelsnämnderna	2021-01-01	2021-12-31
 Servicenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och i samråd med arbetsmarknadsnämnden, socialnämnden, äldrenämnden, överförmyndarnämnden och stadsdelsnämnderna etablera en support- och förvaltningsorganisation för Esset för att från och med 2022 kunna leverera full support	2021-01-01	2021-12-31

Nämndmål:

Förvaltningen har närvarande ledare och engagerade medarbetare

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå målet:

- Stärka cheferna i ledarskap avseende arbetsmiljöfrågor.
- Minskad sjukfrånvaro inom de enheter där sjukfrånvaron är hög.
- Förebyggande och stödjande insatser vid våld, hot och otillåten påverkan.
- Strategiskt arbete för kompetensförsörjning, stärkt av samlad kunskap i Skärholmsakademin.

Förväntat resultat

Se indikatorerna kopplade till detta mål på verksamhetsområdesmåls- och nämndmålsnivå för att se hur det förväntade resultatet följs upp.

Sjukfrånvaron sjunker men kommer dock ligga på en högre nivå än före utbrottet av covid-19. Antalet långtidssjuka medarbetare är lägre än tidigare år.

Förvaltningens har återigen högst medarbetarengagemang bland stadsdelsförvaltningarna (AMI).

Rutiner för anmälan, utredning av diskriminering, kränkande särbehandling, trakasserier eller repressalier är väl kända bland förvaltningens medarbetare.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
♀ Andel långtidssjukfrånvaro	3,2 %		Tertial
Andelen medarbetare som uppger att rutiner för anmälan och utredning av diskriminering, kränkande särbehandling, trakasserier eller repressalier är väl kända av dem	86 %		År
Antal ofrivilligt deltidanställda	45 st		År
♀ Hälsa- och arbetsmiljöindex	76		År
Personalomsättning inom socialtjänstens enheter	15 %		Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Arbetet med att höja kunskapen om otillåten påverkan med fortsatt fokus på socialtjänsten men även inom verksamhetsområdena förskola, äldreomsorg, funktionsnedsättning och socialpsykiatri	2020-01-01	2021-12-31
Chefer och skyddsombud inom förvaltningen får utbildning i arbetsmiljö och hälsa	2019-01-01	2021-12-31
En digital medarbetarutbildning skapas för att vara tillgänglig för alla medarbetare i Skärholmen stadsdelsförvaltning	2021-01-01	2021-12-31
Föreläsningar inom området hälsa genomförs	2021-01-01	2021-12-31
Socialtjänsten ska analysera och jämföra avdelningens personalomsättning med andra jämförbara verksamheter inom och utanför staden	2021-01-01	2021-12-31
Utbildning i kompetensbaserad rekrytering för alla chefer med rekryteringsansvar	2021-01-01	2021-12-31
Utbildningstillfällen skapas för att säkerställa och utveckla att samtliga medarbetare har god kännedom om rutiner kring rapporterade arbetsmiljöhändelser	2021-01-01	2021-12-31

Nämndmål:

Nämndens verksamheter är resurseffektiva och innovativa

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå målet:

- Utveckling av lokalförsörjningsprocessen, fortsatt arbete för ökad nyttjandegrad av förvaltningens lokaler och stärkt samverkan för samlokalisering av verksamheter.
- Arbetsmetod med analyser av förvaltningens hyreskostnadsutveckling utvecklas.
- Som ett planeringsstöd vid utveckling av lokalbeståndet utvecklas och implementeras arbetsmetoder med GIS (geografiskt informationssystem).
- Systematik i innovationsarbetet, med fokus på kunskapshöjning. Deltagande i stadens arbete med modernisering av sociala system.
- Ökad styrning och uppföljning genom processutveckling och intern kontroll.

Förväntat resultat

Se indikatorerna kopplade till detta mål på verksamhetsområdesmåls- och nämndmålsnivå för att se hur det förväntade resultatet följs upp.

Hyreskostnadernas andel av förvaltningens budget ökar inte.

Indikatorer för uppföljning av innovationsarbetet kommer att utvecklas under 2021 som en del av att öka systematiken i arbetssättet.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Hyreskostnaders andel av förvaltningens budget	7 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen fortsätter arbetet med digitalt medverkande på stadsdelsnämndens sammanträden	2021-01-01	2021-12-31
Förvaltningen ser över möjligheterna att andra aktörer kan använda parklekarnas lokaler	2021-01-01	2021-12-31

Redovisning av ekonomi

Nämndens ekonomiska förutsättningar

Kommunfullmäktige tilldelar stadsdelsnämnderna budget enligt ett fördelningsystem, där resurserna i huvudsak fördelas efter stadsdelsområdenas befolknings- och socioekonomiska struktur samt genom schablonersättning per prestation. Det innebär att nämnden får resurser i relation till förväntat behov och inte utifrån faktiska kostnader. Nämnden kan därför behöva omfördela resurser mellan olika verksamheter utifrån de lokala förutsättningarna.

Kommunfullmäktiges förslag till driftbudget för stadsdelsnämnden år 2021 är netto 1 254,3 mnkr. Jämfört med år 2020 har budgeten ökat med 22,4 mnkr (1,8 %). Flera av nämndens verksamheter är budgeterade efter prestationer. En del av det ökade anslaget ska täcka pris- och löneökningar.

Investeringsbudgeten för år 2021 är 11,4 mnkr, varav 1,4 mnkr är till maskiner och inventarier och 10,0 mnkr till stadsmiljöverksamhet.

I den nedanstående tabellen visas budgetfördelningen för 2021 per verksamhetsområde jämfört med budget 2020 samt prognos 2020.

Verksamhet, netto mnkr	Budget 2020*	Prognos 2020** (Okt)	Budget 2021	Differens Budget 20 vs 21
Nämnd- och förvaltningsadministration	48,3	32,4	53,3	5,0
Individ- och familjeomsorg	180,3	183,4	191,8	11,5
varav BoU	78,4	80,9	66,7	-11,7
varav Vuxen	29,1	35,1	30,9	1,8
varav Socialpsykiatri	36,8	36,8	36,6	-0,2
varav Nyanlända	-20,0	-22,0	-6,5	13,5
Stadsmiljöverksamhet	53,3	51,1	52,8	-0,5
Förskola	206,5	208,3	202,7	-3,8
Barn, kultur och fritid	19,2	19,1	21,7	2,5
Äldreomsorg	321,9	315,4	316,6	-5,3
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	288,5	312,4	298,3	9,8
Arbetsmarknadsåtgärder	14,7	14,7	17,6	2,9
Ekonomiskt bistånd	99,2	99,2	99,5	0,3
varav Handläggning	31,0	29,0	32,2	1,2
Summa budget	1 231,9	1 236,0	1 254,3	22,4

* Budget 2020 anges exklusive beviljade budgetjusteringar och justeringar för prestationer under året.

** Prognos 2020 inkluderar budgetjusteringar och prestationsjusteringar.

Nämnd- och förvaltningsadministration

Verksamhetsområdet omfattar nämnd, förvaltningsdirektör, stab, stödfunktioner till verksamheterna såsom IT, ekonomi, HR, lokal och upphandling. Tilldelad budget anvisar inte särskilda medel till nämnd- och förvaltningsadministration, utan omfördelning sker från andra verksamhetsområdens budgetramar.

För 2021 budgeteras totalt 53,3 mnkr, vilket är en ökning om 5,0 mnkr jämfört föregående år. Den ökade budgeten beror främst på att den organisationsjustering som genomfördes under 2020 ger helårseffekt under 2021. Därutöver förklaras ökningen av bland annat löneökningar, personalförstärkning samt satsningar på innovation, digitalisering och kommunikation. Förvaltningen ser över att resurserna används på ett kostnadseffektivt sätt.

Individ- och familjeomsorg

Verksamhetsområdet omfattar socialt arbete med barn, unga och vuxna samt socialpsykiatri. Verksamhetsområdet hör organisatoriskt och ansvarsmässigt till avdelningen för socialtjänst. Budgeten för 2021 uppgår till 191,8 mnkr, vilket är 11,5 mnkr högre än föregående år. Den

förhållandevis låga ökningen beror på en förväntad minskning av statsbidrag i form av generalschablon och minskning av intäkter för ensamkommande flyktingbarn.

Med anledning av den förhållandevis låga ökningen av budgetram krävs en fortsatt tydlig ekonomistyrning av verksamheterna. För att ekonomistyrningen ska medföra en effektivisering behövs att varje insats föregås av ett noggrant avvägande om insatsens effekt ställt i relation till kostnad. Insatsen ska i första hand vara inriktad mot öppenvård och boendestöd i egen regi. En aktiv avtalsuppföljning och framförallt ett undvikande att placera utanför ramavtal kommer att medföra en bättre nyttjande av befintlig budgetram.

På boendesidan inom vuxen måste inriktningen mot fler försöks- och träningslägenheter och andra former av stödboenden fortsätta. Budgeten för vuxeninsatser förutsätter att alla behov av insatser utreds noga i samarbete med den enskilde. Täta uppföljningar med den enskilde och utförare av insats prioriteras för att insatsen ska vara i rätt nivå och effektiv. Arbetet innebär både uppsökande arbete samt långvariga stöd och rehabiliteringsinsatser, ofta i samverkan med andra vårdgivare.

Prioriteringar för året är att fortsätta arbeta för att förstärka handläggning och ledarskap inom socialtjänsten.

Stadsmiljöverksamhet

Verksamhetsområdet omfattar skötsel/underhåll av, och investeringar i, parker, naturområden- och reservat. Stadsmiljödriften är i huvudsak i egen regi och delvis upphandlad, till exempel vinterväghållningen. I förvaltningens budget för stadsmiljöverksamheten ingår även ansvar för samordning med civilsamhället, medborgarkontor, budget- och skuldrådgivning samt medborgarvårdar.

Budgeten för 2021 uppgår till 52,8 mnkr (inklusive kapitalkostnader om 13,3 mnkr), vilket är 0,5 mnkr lägre jämfört med föregående år. Minskningen beror främst på att verksamheten har räknat med covid-19 effekter under 2021 med bland annat inställda aktiviteter.

Förvaltningen ansöker hos kommunstyrelsen om 2,9 mnkr för naturreservat samt 1,4 mnkr för biologisk mångfald. *Se under rubriken Budgetjusteringar.*

Under 2020 gjordes en organisationsjustering, vilket innebär att budget- och uppföljningsansvaret för verksamhetsområdet stadsmiljö och verksamhetsområdet barn, kultur och fritid ingår i samma avdelning.

Förskola

Verksamhetsområdet omfattar förskolor. Verksamhetsområdets budget för år 2021 uppgår till 202,7 mnkr, vilket är 3,8 mnkr lägre än föregående år. Minskningen beror främst på att budgeten för öppna förskolor samt en introduktionsförskola har flyttats till en annan avdelning internt i förvaltningen.

Grundschablonen per barn har ökat med 1,5 % för 2021. Det socioekonomiska tilläggsbeloppet har minskat med 3,3 mnkr.

Resultatenheterna tilldelas, som tidigare år, 80 % av grundschablonen för att täcka verksamhetskostnaderna. En del av det socioekonomiska tillägget erhåller enheterna för språkutveckling och stöd till barn i behov av särskilt stöd.

Kommunfullmäktiges budgetram för 2021 baseras på 1 339 inskrivna barn. Förvaltningens

interna prognos visar ett förväntat barnantal om 1 288 inskrivna barn under 2021.

En förutsättning för att verksamhetsområdet ska nå en budget i balans 2021 är en fortsatt hög kostnadsmedvetenhet samt att inskrivningsgraden av barn följer förvaltningens prognos i verksamhetsplanen.

Barn, kultur och fritid

Verksamhetsområdet omfattar parklekar, fritids- och sommarkolloverksamhet. I förvaltningens budget för verksamheten ingår även ungdomsmottagning, föräldrarådgivning, ungdomsråd, öppen förskola, introduktionsförskola och stadsdelsmammor.

Fritidsverksamheten utförs delvis på entreprenad. Budgeten för 2021 uppgår till 21,7 mnkr, vilket är 2,5 mnkr högre jämfört med föregående år. Ökningen beror främst på att den organisationsjustering som genomfördes under 2020 och ger helårseffekt under 2021. Därutöver utgörs höjningen av avskrivningskostnad för brandskydd samt indexuppräkningskostnad för fritidsverksamheten på entreprenad.

Organisationsjusteringen innebär att budget- och uppföljningsansvaret för verksamhetsområdet barn, kultur och fritid och verksamhetsområdet stadsmiljö ingår i samma avdelning.

Äldreomsorg

Verksamhetsområdet omfattar biståndsbedömning, insatser inom ordinärt boende respektive vård- och omsorgsboende samt vissa stödverksamheter för brukare 65 år och äldre.

Verksamhetsområdet hör organisatoriskt och ansvarsmässigt till avdelningen för socialtjänst samt avdelningen för stöd och service i egen regi. Budgeten för 2021 uppgår till 316,6 mnkr, vilket är 5,3 mnkr lägre jämfört med föregående år. Sänkningen av budget beror på stor osäkerhet kring vilken fortsatt påverkan covid-19 får för beställarenheten äldreomsorg inför verksamhetsåret 2021. Förvaltningen har noterat en minskning av antal hemtjänststimmar och boendeplaceringar vilket prognostiseras kvarstå under årets första kvartal. Därefter beräknas en mindre ökning ske för resterande året baserat på befolkningsunderlaget.

Ersättningsnivåerna inom hemtjänstverksamhet höjs med 4,4 %. Nivåerna höjs med 3 % inom vård- och omsorgsboende samt 2,7 % inom dagverksamhet för äldre.

Att bibehålla en hög beläggningsgrad inom vård- och omsorgsboende för personer med demenssjukdom i egen regi samt öka personalproduktiviteten inom hemtjänst i egen regi kommer utgöra utmaningar under 2021.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Verksamhetsområdet omfattar biståndsbedömning och insatser för personer med funktionsnedsättning. Verksamhetsområdet hör organisatoriskt och ansvarsmässigt till avdelningen för socialtjänst samt avdelningen för stöd och service i egen regi. Budgeten för 2021 uppgår till 298,3 mnkr, vilket är 9,8 mnkr högre jämfört med föregående år. Ökningen av budgeten beror på att ersättningsnivåerna för prestationsrelaterade insatser (LSS-peng) har höjts med 2,8 %.

Det fasta anslaget uppgår till 55,7 mnkr och ska täcka kostnaderna för samtliga insatser enligt socialtjänstlagen (SoL), de mindre resurskrävande insatserna enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) samt kostnader för turbundna resor. Behovet av de berörda insatserna beräknas dock bli större än vad det fasta anslaget täcker. Kostnaderna för personlig

assistans förväntas öka till följd av Försäkringskassans fortsatt restriktiva bedömningar.

Förutsättningarna för en budget i balans under 2021 är fortsatt kostnadsmedvetet och rättssäkert arbete. Förvaltningen kommer att noga utreda enskildas behov av insatser enligt SoL för att insatsen ska vara i rätt nivå. Förvaltningen kommer även erbjuda brukare som idag bor i externa placeringar enligt LSS, nytt boende med särskild service inom ramen för LOV.

Arbetsmarknadsåtgärder

Verksamhetsområdet omfattar framförallt Stockholmsjobb och feriejobb. Budgeten för 2021 uppgår till 17,6 mnkr, vilket är 2,9 mnkr högre jämfört med föregående år. I budgeten prioriteras Stockholmsjobb och OSA anställningar. Under 2021 har förvaltningen som ambition att anställa 750 feriearbetande ungdomar.

Ekonomiskt bistånd

Verksamhetsområdet omfattar handläggning och utbetalning av ekonomiskt bistånd. Verksamhetsområdet hör organisatoriskt och ansvarsmässigt till avdelningen för socialtjänst. Budgeten för 2021 inklusive handläggning uppgår till 99,5 mnkr vilket är 0,3 mnkr högre jämfört med föregående år. Förvaltningen ser en svag ökning av antal hushåll som beviljas ekonomiskt bistånd men också en ökning av kostnader för boende. Att stödja enskilda till mer stadigvarande boende är en fortsatt utmaning under 2021.

Investeringar

Investeringsplanen omfattar två delar, dels för verksamheten inom stadsmiljö dels för förvaltningens inköp av inventarier och maskiner.

Parkinvesteringar om 10 mnkr

- Parkinvestering Sättradalsparken (pågår 2018-2023 och finansieras med parkinvesteringsmedel och reinvesteringsmedel som tilldelas från trafiknämnden).
- Investering i byte av belysningsstolpar längs Skärholmens motionsspår, i enlighet med investeringsplan för elanläggningar, baserat på besiktning som görs var fjärde år.
- Investering i Sättrastrandsbadets brygga i enlighet med investeringsplan för områdets badplatser. All träkonstruktion/trädäck på betongpontonen behöver bytas ut.
- Investering i kompletterande utrustning för skate på Ängens skatepark. Den befintliga trärampen bedömdes inte längre som säker och revs år 2020, en ny mer hållbar anläggning ersätter denna.
- Löpande upprustning/utbyte av förvaltningens anläggningar såsom parkbänkar, skräpkorgar, lekutrustning, markbeläggning, parkvägar, trappor och övrig parkutrustning finansieras av nyckelinvesteringsmedel, samt reinvesteringsmedel som tilldelas från trafiknämnden.

Inventarier och maskiner 1,4 mnkr

- Inköp av inventarier och maskiner för förvaltningens behov.

Försäljningar av anläggningstillgångar

Förvaltningen planerar ingen försäljning av anläggningstillgångar.

Resultatenheter

Det finns sex resultatenheter inom förskoleverksamheten. Förvaltningen räknar med att resultatenheterna förblir oförändrade från 2020 till 2021.

Lista över resultatenheterna - dessa framgår även i bilaga 1.

- Enhet 1, Bredäng
- Enhet 2, Sätra
- Enhet 3, Skärholmen
- Enhet 4, Skärholmen/Vårberg
- Enhet 5, Vårberg
- Enhet 6, Södra Bredäng

Verksamhetsprojekt (driftprojekt)

Förvaltningen har inte några betydande projekt som inte är en investering

Budgetjusteringar

Förvaltningen föreslår nämnden att ansöka om följande medel i verksamhetsplan 2021:

Medel för naturreservat (2,9 mnkr)

Förvaltningen föreslår nämnden att ansöka 2,9 mnkr för "naturreservat". Sätmaskogens naturreservat är ett av stadens större sammanhängande grönområden och ligger i direkt anslutning till stadsdelarna Vårberg, Skärholmen, Sätra, Bredäng och Mälärhöjden. Reservatet är lättillgängligt och välbesökt samt har hög biologisk mångfald knutna till ett flertal olika naturtyper. För att upprätthålla och förbättra naturreservatets kvaliteter krävs särskilda skötselinsatser. Sedan möjligheten om att ansöka om särskilda medel för skötsel av naturreservat uppkom har förvaltningen konsekvent ansökt om medel och bedrivit ett målmedvetet och långsiktigt arbete i tätt samarbete med miljöförvaltningen. Miljöförvaltningens nyligen framtagna prioriteringsstöd används för att identifiera åtgärdsbehov.

Ansökan om totalt 2,9 mnkr fördelas i 1 mnkr för skötselåtgärder enligt gällande skötselplan, 1 mnkr för ökad tillgänglighet och rekreativa värde samt 900 tskr för förbättringsåtgärder för ökad biologisk mångfald. Årlig skötsel innefattar slåtter, skötsel av ekmiljöer, skötsel av groddammar, stigar, elljusspår och skyltning. Restaurering och tillgänglighetsförbättringsåtgärder som förvaltningen söker medel för syftar till att öka Sätmaskogens tillgänglighets- och rekreativa värden och omfattar utbyte av kulturhistoriska skyltar, markering av naturreservatsgräns och återställning av kulturhistoriska miljöer runt Lyran och Skärholmensgård. Förbättringsåtgärder innefattar bland annat restaurering av ängsmark, friställning av ekmiljöer samt anläggning av nya småvatten.

Medel för biologisk mångfald (1,4 mnkr)

Förvaltningen föreslår nämnden att ansöka om medel för biologisk mångfald för sammanlagt 1,4 mnkr för genomförande av följande projekt:

- Åtgärder i ekmiljöer i Bredäng

- Tallskog solexponerad ved i Sätra
- Utökad slätter på Vårbergstoppen
- Blommande ängsytor

Medel för aktivitetscenter (5,75 mnkr)

Förvaltningen föreslår nämnden att ansöka om medel för aktivitetscenter med 5,75 mnkr. Aktivitetscentrets huvudsakliga uppgift är att ordna aktiviteter och främja social gemenskap, motverka otrygghet samt bidra till fysisk aktivitet för de boende i seniorboendet och äldre i närområdet.

Klimatinvesteringsmedel (0,75 mnkr)

Förvaltningen föreslår nämnden att ansöka om klimatinvesteringsmedel för sammanlagt 0,75 mnkr för genomförande av följande projekt:

- Byte till LED-belysning i parkernas elanläggningar
- Utbyte av utrustning för parkdriftsarbete till eldriva maskiner
- Växtbäddar med biokol i Sätredalsparken fas 2

Medel för åtgärder för giftfri förskola (1,066 mnkr)

Förvaltningen föreslår nämnden att ansöka om medel för åtgärder för giftfri förskola med 1,066 mnkr. Medlen planeras användas för att byta ut befintligt lekmaterial, skapandematerial och läsmiljöer.

Medel för introduktionsförskola (1,924 mnkr)

Förvaltningen föreslår nämnden att ansöka om medel för introduktionsförskola med 1,924 mnkr. Andelen inskrivna barn i förskolan ska öka. Verksamheten ska öka föräldrars kunskap om förskolans betydelse för barnen, stimulera till språkutveckling samt vägleda föräldrar i det svenska samhället.

Medel för trygghetsskapande åtgärder (0,35 mnkr)

Förvaltningen föreslår nämnden att ansöka om medel för trygghetsskapande åtgärder med sammanlagt 0,35 mnkr genomförande av följande projekt:

- Anläggning av boulebana vid Sättrastrandsbadet
- Upprustning av tennisbanan i parken Vårgården

Syftet med projekten är att platserna ska befolkas mer och upplevas som tryggare.

Maskiner och inventarier (0,8 mnkr)

Förvaltningen föreslår nämnden att ansöka om sakinvesteringsmedel med (0,8 mnkr). Förvaltningen har driften och skötseln av parkmark delvis i egen regi vilket innebär ansvar för inköp och underhåll av maskiner. Enligt flerårsplanen för investeringar i maskinparken bör en gräsklippare bytas ut år 2021. Den befintliga maskinen är avskriven och en ny uppgraderad modell behövs av miljöskäl samt arbetsmiljöskäl, till en maskin med chaufförshytt. För detta ansöker förvaltningen om 0,8 mnkr i sakinvesteringsmedel. Möjlighet till inbyte av den befintliga maskinen finns vilket förväntas kunna innebära lägre kostnad, med hur mycket går inte att säga innan en upphandling är genomförd.

Omslutningsförändringar

Förväntade omslutningsförändringar under budgetåret 2021 för samtliga verksamhetsområden uppgår till 133,4 mnkr, vilket avser ökade intäkter och kostnader utöver budgetram.

Omslutningsförändringarna avser huvudsakligen intäkter och kostnader avseende hyresintäkter och köp av platser inom vård- och omsorgsboenden, försäljning av tjänster till andra nämnder såsom handläggning för försörjningsstöd, offentligt skyddat arbete, intäkter från Migrationsverket.

Omslutningsförändringar beräknas för äldreomsorgen till 68,0 mnkr som till störst del avser externa intäkter inom vård- och omsorgsboende i egen regi. För individ- och familjeomsorg inklusive arbetsmarknadsåtgärder till 28,9 mnkr som är för statsbidragsintäkter, försäljning av vårdplatser inom socialpsykiatri och ersättning för extratjänster. För funktionsnedsättning till 33,0 mnkr som till störst del avser externa intäkter inom dagliga verksamheter. För förskolan till 3,5 mnkr som till största del avser externa intäkter.

Medel för lokaländamål

Förvaltningen har inte för avsikt att söka medel för lokaländamål.

Övriga ekonomiska redovisningar

Förvaltningen har inget övrigt att redovisa gällande ekonomin.

Särskilda redovisningar

Agenda 2030

Förvaltningen arbetar med Agenda 2030 under ledning av målsvariga nämnder/bolagsstyrelser. Arbetet mot ett antal av, för att inte säga alla, mål i budget och därigenom i förvaltningen verksamhetsplan bidrar direkt eller indirekt till ett eller flera av målen i Agenda 2030. På vilket sätt framgår av respektive verksamhetsområdesmål.

Intern och extern samverkan är avgörande för arbetet med Agenda 2030, som för förvaltningens arbete i stort. En ambition finns att generellt stärka förvaltningens strukturer för och framdrift av samverkansarbete mot tydliga prioriteringar, exempelvis inom trygghet, näringsliv, ökad självförsörjning, bättre företagsklimat och hållbar stadsutveckling. Existerande samverkansstrukturer och fokusområden är därmed en grund i arbetet även mot målen för Agenda 2030, i syfte att säkerställa synergier och ett koordinerat agerande. Utgångspunkt för samtliga dessa områden är för arbetet i stort och därmed också för arbetet med Agenda 2030 en bild av lokala utmaningar och behov. Dessa utgör alltid en grund för prioritering i syfte att inrikta de samlade insatserna mot de mest framträdande behoven, i relation till vad som ska uppnås.

Systematiskt kvalitetsarbete

Kvalitetsutveckling, innovation och digitalisering

Kvalitetsutveckling, innovation och digitalisering är återkommande begrepp i förvaltningens kompetensförsörjningsplan. Inom respektive verksamhetsområde och inom ramen för kompetensförsörjningsplanen har de viktigaste kompetensförsörjningsbehov identifierats.

Förvaltningen har en strateg dedikerad till arbetet med innovation och digitalisering. Under året kommer kvalitetsutveckling, innovation och digitalisering behandlas på förvaltningens chefsforum. Förvaltningen har sökt och fått medel för att genomföra en utbildning i förändringsledning för alla chefer. En del av programmet har bäring på innovation och kvalitetsutveckling där möjlighet att arbeta med att lösa konkreta verksamhetsnära utmaningar med digitalisering och nya arbetssätt som hjälp kommer att ges.

Nämndens ledamöter kommer under året att få en praktisk introduktion/utbildning i digitala arbetssätt.

Under mål 3.2 *Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna* summeras de konkreta innovations-/digitaliseringsinitiativ som finns i verksamhetsplanen.

Målkonflikter/strukturella hinder

Förvaltningen vill här lyfta de egna tekniska förutsättningarna, som en potential möjliggörare - eller barriär - i arbetet för kvalitetsutveckling, innovation och digitalisering. Som utgångspunkt tar förvaltningen *Strategin för Stockholm som en smart och uppkopplad stad* som:

- Klargör att det finns stora möjligheter för staden i den framväxande digitaliseringen.
- Täcker Stockholm stad som organisation, Stockholm som plats samt det regionala, nationella och internationella perspektivet.
- Ser att verksamhet och teknik är två möjliggörande principer för den önskade utvecklingen.

Covid-19 har aktualiserat frågan om digitaliseringens möjligheter och också lett till en utveckling och en vilja att fortsatt och på olika sätt utveckla de digitala arbetsformerna. Att fler medarbetare arbetar digitalt innebär en kulturell förändring där mer fokus per automatik riktas mot hur digitalisering fortsatt kan effektivisera verksamheterna. Här finns också en möjlighet att stärka stadens verksamheter som attraktiva arbetsgivare, där möjligheten till flexibla arbetssätt kommer att vara en ännu starkare konkurrensfaktor framåt.

Dock går att konstatera en begränsning i de egna tekniska systemen. I nuläget utgör de inte den möjliggörare som krävs för att få full effekt av ett utvecklingsarbete. Begränsningar i teknik ger begränsningar i utveckling av metodik, arbetssätt och innovationslust. Innovationsarbetet tar sin utgångspunkt i de egna verksamhetsbehoven utifrån en idé om nyttan för de verksamheten finns till för. Tekniska förutsättningar som stödjer nya arbetssätt och kreativa processer bedömer förvaltningen därmed vara viktigt för effekt av arbetet med innovation och digitalisering framåt.

Samverkan med externa aktörer

Förvaltningen har under 2020 påbörjat en samverkan med Södertörns högskola som kommer fortgå under 2021:

- Tre enheter inom socialtjänsten tar emot följeforskare från socionomutbildningen med syfte att utvärdera det arbete som utförs på enheten.

- Flera enheter inom socialtjänsten tar emot digitala studiebesök för att socionomstudenter i början av sin utbildning ska få inblick i arbetet inom socialtjänsten.
- Inom ramen för Skärholmsakademin pågår arbete för ökad samverkan mellan akademien och Förvaltningsakademin på Södertörns högskola.
- Förvaltningen undersöker möjligheten till att en del av Södertörns högskolas undervisning kan ske i stadsdelsnämndsområdet.

Samverkan med andra aktörer:

- Ett arbete är inlett under 2020 som kommer att fortgå under 2021 där förvaltningen deltar i en förstudie under ledning av forskningsinstitutet Rise på temat "Future of work".
- Samverkan med näringslivet inom ramen för platssamverkan samt inom det lokala näringslivsrådet.
- Samverkan med civilsamhället inom ramen för platssamverkan.
- I samverkan med civilsamhället anordnas workshops kring bland annat icke-våld i offentliga miljöer vid social oro.

System för hantering av synpunkter och klagomål

- Varje synpunkt eller klagomål oavsett källa diarieförs av registrator.
- Synpunkten eller klagomålet skickas därefter omgående till ansvarig avdelningschef för bedömning/åtgärd.
- Den ansvariga avdelningen ansvarar för att återkoppla till medborgaren/brukaren så att de direkt kan svara på eventuella följdfrågor.

Övrigt

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Patrik Åhnberg, Stadsdelsdirektör	2021-02-02
Stefano Prestinoni, Administrativ chef	2021-02-02